

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
audgym@uvm.dk

DANSKE
REGIONER

23-09-2016

Sag nr. 16/1046

Dokumentnr. 45446/16

Høring – følgelovforslag [Danske Regioner]

Uddannelsessteder for International Baccalaureate (IB)

Det er positivt, at lovrevisionen § 1, nr. 11 – lov om institutioner for almen-
gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. i § 11, opdateres,
sådan at regionsrådet også skal afgive indstilling om uddannelsessteder for
IB.

I bemærkningerne til paragrafændringen henvises der til, at opdateringen
skyldes ordenshensyn.

Årsagen til, at kun almengymnasiale uddannelsesinstitutioner kan udbyde
IB forekommer imidlertid ikke klar, og allerede i dag udbyder Erhvervsud-
dannelsescenter Syd i Sønderborg IB. Det bemærkes, at Niels Brock i for-
bindelse med den seneste udbudsrunde af IB søgte tilladelse, men fik af-
slag. Afslaget var ikke begrundet med, at Niels Brock ikke har tilladelse til
at udbyde almengymnasiale uddannelser, og at det skulle være en forudsæt-
ning for at få IB, og ansøgning fra almengymnasiale skoler indgik ikke som
et kriterium i udbudsrunden, sammenlign herved også § 69 stk. 2 i Forslag
til lov om gymnasiale uddannelser.

Nye uddannelsessteder

Ligesom § 11 i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og
almen voksenuddannelse m.v. opdateres med IB, bør bestemmelsen af
samme ordenshensyn opdateres, sådan at det direkte fremgår, at regionsrå-
det skal afgive indstilling til ministeren både om nye uddannelsessteder
(som hidtil) og om lukning af eksisterende uddannelsessteder, jf. *vedlagte*
brev af 18. december 2013 fra ministeriet til bestyrelserne for almengymna-

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

siale uddannelsesinstitutioner og til erhvervsskolebestyrelserne. Lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse bør i § 34 b opdateres på samme måde.

Side 2

Danske Regioners bestyrelse drøfter gymnasiereformen politisk på et møde den 29. september 2016, hvorfor der tages forbehold for endeligt hørings-svar.

Danske Regioner og regionerne stiller sig til rådighed med praktiske erfaringer i forhold til dialog om den konkrete praktiske udmøntning af følgeslovforslagene frem mod ikrafttrædelsen.

Med venlig hilsen

Lotte Holten
Centerchef

**UNDERVISNINGS
MINISTERIET**

Til bestyrelserne på samtlige institutioner omfattet af lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. samt lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse

Lov- og
Kommunikationsafdelingen

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5567
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

18. december 2013

Sags nr.:

061.14P.391

Opfølgning på evaluering af kommunalreformen

I regeringsudspillet "Bedre kvalitet og samarbejde – Opfølgning på evaluering af kommunalreformen" (juni 2013) fremgår, at evalueringen af kommunalreformen har peget på, at det er relevant at inddrage regionernes viden i kapacitetsplanlægningen på ungdomsuddannelsesområdet med henblik på at understøtte et tilstrækkeligt og varieret udbud i regionen.

Det fremgår endvidere, at regeringen vil præcisere, at regionsrådene også skal inddrages af de uddannelsesansvarlige institutioner ved beslutning om, at eksisterende uddannelsessteder nedlægges.

Undervisningsministeriet skal på den baggrund præcisere følgende:

Regionsrådet har siden kommunalreformen haft til opgave at koordinere den samlede indsats i regionen for at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser, herunder den geografiske placering af udbuddet og kapaciteten på uddannelserne, med henblik på, at der er et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesstilbud til alle unge og voksne i regionen.

Regionsrådets koordinering sker i samarbejde med de selvejende uddannelsesinstitutioner og omfatter det gymnasiale område og grundforløbene i erhvervsuddannelserne. For hovedforløbene i erhvervsuddannelserne gælder det, at regionerne ikke høres om placeringen og følgelig heller ikke om ophør med udbud.

Dette følger af §§ 10-14 i lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 880

af 8. august 2011, og §§ 34 a og 34 b i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 878 af 8. august 2011.

Bestemmelserne indebærer således, at de uddannelsesansvarlige institutioner på ungdomsuddannelsesområdet, for så vidt angår ovennævnte udbud skal inddrage regionsrådene, inden der træffes beslutning om, at et eksisterende uddannelsessted nedlægges, herunder også inden beslutning om ophør med et udbud et givet uddannelsessted. Institutionerne skal inddrage regionsrådene så tidligt som muligt, så regionsrådene får mulighed for at udføre deres koordinerende opgave.

Formålet er at sikre sammenhæng i udbuddet af ungdomsuddannelser, jf. ovenfor, herunder også med henblik på opfyldelse af 95-procentmålsætningen.

Med venlig hilsen

Per Hansen
Afdelingschef
Direkte tlf. 3392 5629
Per.Hansen@uvvm.dk

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 33 36 98 05
Fax 33 36 98 26
www.dkuni.dk

23. september 2016
J.nr. 16/42800/184
LS
Dir. tlf. 33 36 98 03
ls@dkuni.dk

Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love

Danske Universiteter takker for ovennævnte udkast, som er modtaget i høring fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling den 26. august 2016.

Udkastet har været sendt i høring hos universiteterne.

Danske Universiteter har modtaget svar fra Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og Copenhagen Business School. Universiteternes svar er vedlagt.

Danske Universiteter ønsker indledningsvist at kvittere for dialogen med undervisningsministeren og Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling både i forhold til det konkrete lovarbejde og forud for med udformningen af regeringens forslag til en gymnasiereform.

Universiteternes rektorer har ved tidligere lejlighed drøftet muligheder for at løse udfordringen med, at unge spekulerer i at udskyde nogle gymnasiefag for efterfølgende at følge dem som gymnasial supplerer for at være sikre på, at en eventuel dårlig karakter i de pågældende fag ikke medtages i karaktergennemsnittet. Rektorerne har i forlængelse heraf fundet, at karakterer for gymnasiale suppleringskurser bør indgå i det samlede karaktergennemsnit. Som det fremgår af vedlagte hørings-svar, fra universiteterne kan det imidlertid blive vanskeligt at finde en model for, hvordan dette i praksis skal kunne lade sig gøre – særligt i forbindelse med supplerer ved betinget optag.

Danske Universiteter mener, at det er rigtigt og vigtigt at styrke matematikfaget i de gymnasiale uddannelser. Det er Danske Universiteters forhåbning, at det vil have positiv betydning for ansøgere til de naturvidenskabelige og tekniske uddannelser ved universiteterne. Det er i den forbindelse afgørende, at lærere i matematik har de nødvendige faglige kompetencer til at løfte undervisningen, og derfor ønsker Danske Universiteter at fremhæve, at undervisere i matematik i gymnasiet bør have en kandidatgrad. En harmonisering af kravene til lærerkompetencer for hhx/htx og stx/hf bør ikke medføre slækkede krav til lærerkompetencerne for stx og hf, men i stedet løfte kravene til hhx og htx, så det sikres, at studenterne fra de gymnasiale uddannelser har det fornødne grundlag at bygge videre på.

Universiteterne har derudover en række bemærkninger til de enkelte dele i udkastet til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser, og der henvises til universiteternes individuelle høringssvar. Københavns Universitet har desuden bemærkninger til udkastet til lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love, som der ligeledes henvises til.

Danske Universiteter har ikke i øvrigt bemærkninger til følgeloven.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'AB', with a long horizontal flourish extending to the right.

Rektor Anders Bjarklev

Talsmand

Danske Universiteter

Høring over følgelovforslag - opfølgning på aftale om styrkede gymnasiale uddannelser

16. SEPTEMBER 2016

Københavns Universitet (KU) takker for muligheden for at komme med bemærkninger til Følgelovforslag *Lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love*. Med henvisning til allerede fremførte bemærkninger i "Høring – gymnasielov" har KU følgende yderligere bemærkninger til de stillede forslag:

UDDANNELSESSERVICE
VEJLEDNING & OPTAGELSE

NØRREGADE 10, POSTBOKS 2177
1017 KØBENHAVN K

REF: NAAN

SAG: 003-0248/16-7000

- **I lov om studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med en erhvervsuddannelse (eux), § 8a, stk. 1 og 2; ang. generel studiekompetence igennem eux 1. del samt overbygning.**

I bemærkningerne til forslaget fremgår det, at personer uden en afsluttet erhvervsfaglig studentereksamen, skal kunne søge optag på erhvervsakademi samt professionsbacheloruddannelser på baggrund af eux 1. del. Supplerer personen med en HF-enkeltfag svarende til forskellen på en HF-eksamen og en HF-eksamen med overbygning, skal personen ifølge forslaget kunne søge optag på universitetsbacheloruddannelser.

Gennemføres forslaget, henstiller KU til, at det skal være bevisbart i form af et samlet bevis med et eksamensresultat, at pågældende personen har adgang til at kunne søge optag på universitetsbacheloruddannelser. Det bør ikke være overladt til KU eller øvrige videregående uddannelsesinstitutioner at vurdere, hvorvidt der er gennemført tilstrækkeligt enkeltfag samt udregne et eksamensresultat.

I bemærkningerne til loven udtrykkes der bekymring for, at "et merkantilt eux-forløb ikke fremstår som en genvej til generel studiekompetence for unge". KU er på det foreliggende grundlag, på trods af ovenstående bemærkning til loven, fortsat bekymret for at det er en genvej. KU

bemærker, at der er foreslået flere faglige screeninger for optag på HF-eksamen samt ret til overbygningsdelen af en HF-eksamen, end der er i forbindelse med optag på eux samt evt. overbygning med HF-enkeltfag af eux 1. del. Hvis en eux 1. del med efterfølgende supplerings af HF-enkeltfag (der ifølge forslaget kan suppleres uden nærmere aftale med en institution) ikke skal fremstå som en genvej til generel studiekompetence, bør der være mere overensstemmelse med de faglige krav, der stilles undervejs i en HF-eksamen med overbygning.

- **Ang. digitalisering af eksamens- og prøvebeviser**

KU støtter digitalisering af eksamens- og prøvebeviser. Det letter administrationen for borgerens videre vej i uddannelsessystemet og mindsker risikoen for snyd.

For enkeltheds skyld ser KU gerne, at den foreslåede registrering integreres i den allerede eksisterende Eksamensdatabase, hvis dette ikke er muligt er KU indforstået med, at det kan ske i en som foreslået nyoprettet Karakterdatabase.

Med venlig hilsen

Pernille Kindtler
Områdeleder, Vejledning og Optagelse

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Sendt til: audgym@uvm.dk med kopi til
jm@jm.dk

16. september 2016

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2016-112-0580
Sagsbehandler
Cathrine E Sørensen
Direkte 3319 3229

**Vedrørende forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen-
gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institu-
tioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love**

Ved e-mail af 26. august 2016 har Ministeriet for Børn, Undervisning og Li-
gestilling anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte
lovforslag.

Lovforslaget giver Datatilsynet anledning til følgende bemærkninger:

1. Dataansvarets placering

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget er det bl.a. anført, at det er de enkelte kommuner og/eller selvejende institutioner, der er dataansvarlige for de oplysninger om elever, medarbejdere m.fl., der er indlæst i UNI-Loginsystemet.

Af lovforslagets § 15 g, stk. 1 fremgår det, at Styrelsen for It og Læring er databehandler for UNI-Loginsystemet.

Det foreslås, at rollefordelingen tydeliggøres i lovforslagets § 15 g, stk. 1, således at det fremgår, at de kommuner og/eller selvejende institutioner, der indlæser personoplysninger i systemet, hver især er dataansvarlige for disse oplysninger. Dette gælder ligeledes i de situationer, hvor det i regler er fastsat, at disse *skal* bruge UNI-Loginsystemet.

2. Spørgsmålet om databehandleraftaler

Det fremgår af lovforslagets § 15 g, stk. 2, at Styrelsen for It og Læring alene handler efter instruks fra kommunerne eller de selvejende institutioner. Styrelsen for It og Læring skal træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortabes eller forringes samt mod, at de kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med reglerne om behandling af personoplysninger. Af lovforslagets § 15 g, stk. 3 fremgår, at Styrelsen for It og Læring efter anmodning fra kommunerne eller de selvejende institutioner skal give kommunerne eller institutionerne tilstrækkelige oplysninger

til, at disse kan påse, at de i stk. 2 nævnte tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger er truffet.

I bemærkningerne til bestemmelsen står det bl.a. anført, at det med stk. 2 foreslås, at forpligtelsen efter persondatalovens § 42, stk. 2, til at indgå en databehandleraftale mellem den dataansvarlige og databehandleren indsættes direkte i loven. Derved sikres, at der ikke opstår tvivl om denne, og at de 98 kommuner og de berørte selvejende uddannelsesinstitutioner ikke hver især skal pålægges den administrative belastning ved at indgå en (enslydende) databehandleraftale med Styrelsen for It og Læring.

Som udgangspunkt vil en databehandleraftale skulle indgås som en skriftlig kontrakt mellem parterne. I visse tilfælde, f.eks. hvor der er tale om et meget stort antal databehandlere, kan kravet om databehandleraftale opfyldes ved at fastsætte de fornødne bestemmelser i en lov og/eller vejledning. Dette er forudsat i databeskyttelsesdirektivets¹ artikel 17, stk. 3, hvorefter der skal være tale om en kontrakt eller andet retligt bindende dokument.

Datatilsynet finder, at lovforslagets § 15 g, stk. 2, sidste led, bør ændres, således at der står "lov om behandling af personoplysninger" i stedet for "reglerne for behandling af personoplysninger".

Datatilsynet har noteret sig, at der med lovforslaget gøres en undtagelse fra persondatalovens § 42, stk. 2, således at der ikke skal indgås en skriftlig databehandleraftale mellem Styrelsen for It og Læring og hver enkelt kommune og/eller institution, og at forholdet mellem parterne i stedet fremgår direkte af lovforslaget.

Det bemærkes, at tilsynet ikke har taget stilling til, hvorvidt en databehandleraftale indsat direkte i loven vil være i overensstemmelse med persondataforordningen.²

3. Øvrige bemærkninger

Afslutningsvist forudsætter Datatilsynet, at enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med de i lovforslaget beskrevne aktiviteter vil ske under behørig iagttagelse af den til enhver tid gældende lovgivning om behandling af personoplysninger.

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen
Cathrine Engsig Sørensen

¹ Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

² Europa-Parlamentet og Rådets forordning 16/679/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse).

Svar på høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love ifm. udkast til gymnasielov i Danmark

Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke v. Grønlands Selvstyre har d. 26/8 2016 modtaget udkast til forslag til lov til høring vedr. ovenstående, og takker for det tilsendte materiale.

Departementet har ingen bemærkninger til ovenstående.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Med venlig hilsen

Lotte Kjær
Undervisningsinspektør
lokj@nanoq.gl

21-09-2016
Sagsnr. 2016 - 13246
Dok. nr. 3608508

Postboks 1029
3900 Nuuk
Tlf: +299 34 50 00
Fax: +299 32 20 73
Email: ikiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

23. september 2016

Høringssvar over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

Efterskoleforeningen takker for muligheden for at afgive høringssvar over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser.

Vi har i vores høringssvar valgt at lægge særlig vægt på de afsnit i lovudkastet, der omhandler optagelseskrav og vejledningsopgaven.

HF efter 9. klasse

Efterskoleforeningen finder det overordnet betænkeligt, at der nu gives adgang til HF direkte efter 9. klasse.

Det kan betyde, at unge allerede som 20-årige kan være færdige med en mellemlang videregående uddannelse og dermed kunne bestride erhverv, der vi vore optik ikke kun kræver uddannelse, men også modenhed og livserfaring.

Forskellige optagelseskrav til HF efter 9. og 10. klasse

I forslaget bliver adgangskravet fra 9. og 10. klasse til HF forskelligt. Efter 9. klasse kan man optages efter folkeskolens afgangseksamen, herunder dansk og matematik. I forslaget lyder kravet, at eleven efter 10. klasse skal optages på baggrund af prøverne i dansk og matematik på 10. klasses niveau. (Lovforslag 1, §10, stk 1. nr.5)

Efterskoleforeningen foreslår, at der gælder samme krav for optagelse til HF fra både 9. og 10. Klasse, således så det eleverne har mulighed for at aflægge prøven i 10. Klasse på 9. Klasses niveau.

Retskrav på optagelse til de gymnasiale uddannelser:

De mange adgangsforudsætninger

Udspillet ift. retskrav om optagelse efter 9. eller 10.klasse (§ 7, 8 og 9) bringer en række forskellige karakterkrav i spil alt efter status på henholdsvis parathedsvurderingen, standpunktskarakterer, prøvekarakterer. Der er både 02, 3, 4 (8.klasse) og 6 i spil. De såkaldte *mange adgangsforudsætninger*.

Efterskoleforeningen vurderer, at det vil være vanskeligt for elever og forældre at forstå processerne frem mod optagelse. Ikke mindst vil det være en særlig vanskelig opgave for efterskolevejlederne at formidle de foreslåede adgangsforudsætninger. Dette kræver hjælp fra ministeriet side, f.eks. med forklarende film, illustrationer mv., så der skabes mindst mulig usikkerhed og forvirring hos forældre og elever. Det er ligeledes vigtigt med en præcis og målrettet kommunikation til vejledere og uddannelsesinstitutioner, da de meget komplekse optagelseskrav ellers kan give anledning til fortolkningstvist.

Retskrav på optagelse fra 10. klasse, som ikke har taget alle prøverne i 9. klasse

Efterskoleforeningen anbefaler, at der gives mulighed for afvigelse af kravet i §9, stk. 1., 4. *Ansøgeren har aflagt folkeskolens obligatoriske 9. klasseprøver ved afslutningen af 9.*

klasse, hvis eleverne af en eller anden grund ikke har aflagt prøverne i 9. klasse.

Efterskoleforeningen finder det uhensigtsmæssigt, at en ung som f.eks. bliver ramt af alvorlig sygdom, syg forælder, dødsfald i familien i 9. klasse, og derved ikke aflægger prøverne i 9. klasse, ikke kan opnå retskrav selv om de i 10. klasse har deltaget i undervisning og aflagt enten de obligatoriske 9.klassesprøver og/eller 10.klassesprøverne ved afslutningen af undervisningen på 10.klassetrin.

Disse unge bør også have mulighed for at opnå retskrav for optagelse, og ikke blot være afhængig af en centralt institutionsleders vurdering, når de har gennemført 10.klasse og opfylder øvrige betingelser for optagelse.

Retskrav og elever på en 10. prøvefri årgang

Elever som i 9. klasse har aflagt folkeskolens obligatoriske 9. klasseprøver ved afslutningen af 9. klasse, og vælger at gå på en prøvefri 10. årgang efterfølgende, skal efter forslaget optages på uddannelsesinstitutionen optages på baggrund af en centralt stillet prøve og en samtale med institutionens leder (lovforslag §11).

Efter Bekendtgørelsen om optagelse på de gymnasiale uddannelser, kap.4, §10 har *Ansøgere fra Færøerne eller Grønland, som er omfattet af den nordiske overenskomst om uddannelsesfællesskab på gymnasialt niveau, som har gennemført den færøske, henholdsvis den grønlandske grundskole* og som efter den ansøgte institutions leders vurdering har kvalifikationer svarende til de krav, der stilles til optagelse på de gymnasiale uddannelser krav på optagelse.

Efterskoleforeningen foreslår, at elever fra en prøvefri 10. årgang, som kan dokumentere at have kvalifikationer svarende til det niveau som de optagelseskrav, der stilles til optagelse på de gymnasiale uddannelser, og som efter den ansøgte institutions leders vurdering har kvalifikationer, får *retskrav* til optagelse.

Baggrunden er, at der findes skoler som tilbyder 10. prøvefri forløb, hvor undervisningen er på et 10. classes niveau og hvor eleverne i stedet for karakterer og ordinære prøver/eksaminer løbende evalueres i projekter undervejs i skoleåret, og på nogle skoler afsluttes skoleåret med et omfattende afgangspjekt. På den måde kvalificeres eleverne til efterfølgende at begynde på en gymnasial ungdomsuddannelse.

Retskrav på optagelse efter 10. klasse for elever med Cambridge prøve

En række efterskoler tilbyder Cambridgeprøve i engelsk i stedet for den danske engelsk - prøve. Disse elever bør have retskrav til optagelse til de gymnasiale uddannelser. Det vil sige at disse elever som i forslaget ikke optages efter §11, hvor de skal til en centralt stillet prøve og en samtale.

I disse tilfælde bør institutionens leder kunne fravige bestemmelsen om prøve og samtale.

Derved nedsættes ressourceforbruget ved indkaldelse og gennemførelse af prøver og samtaler.

Optagelse efter konkret vurdering efter 10. klasse

I §11 foreslås det at uddannelsesinstitutionens leder ud fra en helhedsvurdering på baggrund af en centralt stillet prøve og en samtale vurderer om eleven kan optages. Det er nyt at eleven i 10. klasse nu også skal til en centralt stillet prøve. Denne prøve ser vi som et unødigt bureaukrati, da erfaringen fra tidligere siger, at lederen af institutionen kan foretage vurderingen ud fra samtalen.

Studievalgsportfolioen

Efterskoleforeningen finder overordnet forslaget om en studievalgsportfolio som arbejdsredskab i vejledningsprocessen god. Men man skal dog være opmærksom på, at den ikke medfører til øget bureaukrati.

Det skal præciseres hvem der har ansvaret for studievalgsportfolioen, da det ikke står tydeligt i forslaget. Er det eleven eller skolen? eller er det et samspil mellem elev, forældre og skole?

Det bør også sikres, at der udarbejdes en fyldestgørende vejledning og skabelon til portfolioen, så den bliver så ensartet som muligt, og samtidig sikrer at portfolioen bliver anvendelig i vejledningsprocessen.

Vi anbefaler, at portfolioen bliver i digital form, hvor det sikres at elever, som har svært ved at udtrykke sig skriftligt såvel som mundtligt, også kan bruge den. Det kan f.eks. afhjælpes ved at der er mulighed for at indlægge videoklip, fotos, grafiske illustrationer m.m.

Efterskoleforeningen foreslår endvidere, at ungdomsuddannelsesinstitutionen bliver forpligtiget på at bruge og videreføre portfolioen ind i grundforløbet på ungdomsuddannelsesinstitutionen.

Der bør dog findes et nyt navn, da ordet *studievalg* ikke hører til på grundskoleniveauet, men højere oppe i uddannelsessystemet.

Høringssvar fra Frie Skolers Lærereforening (FSL)

Vedr.

Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love

Hermed fremsendes Frie Skolers Lærereforenings høringssvar til de fremsatte forslag, og vi takker samtidig for muligheden for at udtale os i denne sag.

Lovforslaget indeholder en række ændringer af gymnasieområdet, hvoraf nogle specifikt har betydning for Folkeskolen og dermed også de frie skoler. Frie Skolers Lærereforening (FSL) forholder sig i dette høringssvar alene til den del af lovændringen, som har direkte betydning for optaget af elever fra de frie skoler på gymnasierne og overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse.

Folkeskolens afgangseksamen

Med ændringen indføres muligheden for ikke at bestå efter et 10-årigt grundskoleforløb, og det er en grundlæggende kulturændring og i strid med hele grundskolens formål.

Der er ikke mulighed for at gå til reeksamination.

Der er ikke reelle muligheder efter grundskolen for de elever, der dumper til afgangseksamen.

Bestå-kravet rammer skævt og er alt for snævert i forhold til muligheden for optagelse på en ungdomsuddannelse.

Navneændringen fra afgangsprøve til afgangseksamen er efter Frie Skolers Lærereforenings opfattelse et udtryk for, at man ønsker at sende et signal om, at grundskolen har stor betydning, og at det er vigtigt, at undervisningen og elevernes udbytte har et højt niveau. Vi er ikke uenige i intentionen, men vi mener, at der samtidig sendes et højest uheldigt signal om, at man kan bestå eller ikke bestå, hvilket er en helt ny opfattelse af målet med grundskolen. Dette ligger naturligt i forlængelse af indførelsen af karakterkrav for adgang til erhvervsuddannelserne og det foreslåede karakterkrav til de gymnasiale uddannelser, som vi ikke kan støtte. Ændringen rejser samtidig spørgsmålet om mulighed for om-eksamination. Andre steder i uddannelsessystemet findes ordninger, som muliggør, at eleven eller den studerende kan gå til eksamen igen, hvis man ikke består. Hvis man indfører en eksamen, hvor man kan bestå eller ikke bestå som afslutning af grundskolen, bør man give mulighed for at man kan gå til eksamen igen, hvis man ikke består.

Frie Skolers Lærerforening finder det desuden meget bekymrende, at der ikke er reelle alternativer for elever, som ikke formår at bestå afgangseksamen i dansk og matematik.. Med en gymnasiereform i tillæg til den gældende EUD-reform levnes bogligt svage elever stort set ingen mulighed for at komme videre i uddannelsessystemet. Dette harmonerer dårligt med regeringens målsætning om at løfte andelen af de elever, som gennemfører en ungdomsuddannelse.

De konkrete karakterkrav rammer efter Frie Skolers Lærerforenings opfattelse skævt, idet elever med anden sproglig baggrund end dansk og ordblinde elever vil have særligt vanskeligt ved at opfylde karakterkravet. FSL anerkender, at der er en statistisk sammenhæng mellem karakterniveau til FSA og sandsynligheden for at gennemføre en gymnasieuddannelse, men vi vil samtidig påpege, at der med ændringerne vil være en gruppe elever, som ikke længere får muligheden for at vise, hvad de kan. Vi mener helt grundlæggende, at disse elever skal have en chance, når vi ved, at en del af de elever, som i dag ikke opfylder de foreslåede karakterkrav, rent faktisk gennemfører en gymnasial uddannelse og i en del tilfælde med et bedre resultat end forventet ved afslutning af grundskolen.

Karakterkravet betyder, at man, for at undgå, at en gruppe elever falder fra på ungdomsuddannelserne, udelukker en anden gruppe, som ville kunne gennemføre. Det ville være langt mere hensigtsmæssigt at forholde sig til den enkelte elevs faglige og øvrige forudsætninger, end blot at afgøre optagelse ud fra karakteren i dansk og matematik.

Vejledningsloven

Stramningen af kravet til en positiv uddannelsesparathedserklæring harmonerer dårligt med øvrige krav til optagelse.

Elever, der er vurderet uddannelsesparate, bør have adgang til individuel vejledning, da en positiv vurdering ikke nødvendigvis medfører et kvalificeret uddannelsesvalg.

Karakterkravet ændres fra 4,0 til 5,0 for at modtage en positiv uddannelsesparathedsvurdering i 8. klasse. Det er efter FSL's opfattelse ligeledes en naturlig konsekvens af gymnasiereformen, men savner fuldstændig legitimering i forhold til de elever, som ønsker en erhvervsuddannelse, hvor karakterkravet er lavere end ved optagelse i det gymnasiale system. FSL mener i øvrigt, at sorteringen i uddannelsesparate/ikke uddannelsesparate er problematisk af flere grunde. For det første har det vist sig, at der er elever, som gør endog store faglige fremskridt fra 8. til 9. klasse, og disse risikerer at miste motivationen, hvis de erklæres ikke uddannelsesparate. Desuden er differentieringen i vejledningsindsatsen problematisk ift. de elever, som modtager en positiv uddannelsesparathedsvurdering. Disse elever har intet retskrav på individuel vejledning fra Ungdommens Uddannelsesvejledning, hvilket er problematisk, da en stor del af denne gruppe ikke er parate til at vælge uddannelse på et oplyst grundlag, selvom de formelt set vurderes uddannelsesparate. Endelig har uddannelsesparathedsvurderingen vidtrækkende konsekvenser i forhold til optagelsen på gymnasierne. Frie Skolers Lærerforening mener, at det er uklart, om det reelle karakterkrav for optagelse er 4 eller 5, fordi uddannelsesparathedsvurderingen er en forudsætning for retskrav på optagelse.

Retskrav på optagelse

Elever bør kunne opretholde deres i 9. klasse erhvervede retskrav på optagelse, selv om de går i 10. klasse på en prøvefri skole.

Der er risiko for, at de prøvefri skoler tvinges til at undervise målrettet frem mod en central prøve, der svarer til folkeskolens afgangseksamen, hvilket i realiteten vil betyde, at friheden til at lave prøvefri skole bliver sat voldsomt under pres.

Frie Skolers Lærereforening mener, at forudsætningerne for retskravet på optagelse til de treårige gymnasiale uddannelser er blevet unødvendigt stramme. Helt specifikt fjernes retskravet for elever, som har valgt 10. klasse uden prøveafleggelse i fagene dansk, engelsk og matematik på dette klassetrin jf §9 stk 5. uanset disse elevers tidligere prøveresultater fra 9. klasse. Det efterlader en del elever, som har præsteret godt ved de obligatoriske prøver i 9. klasse, men eksempelvis valgt et efterskoleophold i 10. klasse, hvor de omtalte fag er erstattet af helt andre fag og aktiviteter, i en urimelig usikker position, hvor de ikke længere kan være sikre på at blive optaget på det gymnasium, de var berettigede til efter 9. klasse. Det er efter FSL's opfattelse helt urimeligt, at man på den måde fratager eleverne retskravet på optagelse, hvis man fx tager 10. klasse på en prøvefri efterskole.

Med indførelsen af en central prøve for de elever, som ikke har været til folkeskolens afgangseksamen, strammes reglerne tilsvarende, og vi frygter, at det vil blive meget svært for elever, der har gået på en prøvefri skole, at opnå optagelse, med mindre skolen forbereder eleverne på den centrale prøve, som må forventes at svare til Fokeskolens Afgangseksamen. Det lægger et helt urimeligt pres på de frie skolers frihed til at anvende den pædagogik, som man finder bedst på den enkelte skole og risikerer at gøre det praktisk umuligt at være en prøvefri skole i fremtiden.

Styrk muligheden for at tage en ungdomsuddannelse

Helt grundlæggende mener vi således, at en række af de foreslåede tiltag vil lægge hindringer i vejen for, at flere kan tage en ungdomsuddannelse, hvilket er højst uheldigt, og vi opfordrer til, at man genovervejer forslagene og i højere grad forsøger at bane en vej gennem uddannelsessystemet frem for at lukke muligheder for den enkelte elev.

Frie Skolers Lærereforening står gerne til rådighed for spørgsmål i forbindelse med ovenstående bemærkninger til lovforslaget.

Monica Lendal Jørgensen

Næstformand Frie Skolers Lærereforening

M: 2758 1384

E: mlj@fsl.dk

Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen- gymnasiale uddannelser og andre love

FTF finder det uheldigt, at HF's to første semestre målrettes imod erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser også for kursister, der tager en fagpakke, der giver adgang til universitetsuddannelser. FTF foreslår, at fagpakkerne tematisk er brede nok til at rumme forberedelse til alle uddannelsesniveauer. FTF hilser det velkommen, at der videreføres en naturvidenskabelig studieretning uden matematik på B niveau.

FTF har modtaget udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen- gymnasiale uddannelser og andre love i høring og har følgende bemærkninger:

Vedr. forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

HF generelt

FTF er fortsat kritisk overfor målretningen af HF imod professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelser, som er meget uheldig og problematisk. Der indføres som noget nyt to forskellige former for studiekompetence: Én til de akademiske bacheloruddannelser og én til professionsbacheloruddannelser. Hvis der ikke kræves de samme adgangsforudsætninger, vil det på sigt underminere den allerede udfordrede ligestilling mellem de forskellige bachelordannelser.

Fagpakker på HF

For at understøtte, at kursisterne bliver så dygtige som de kan, bør det fremgå, at fagpakker uden overbygning reelt også er indgangen til en fagpakke *med* overbygning rettet imod videre- gående uddannelser på universitetsniveau. Den kursist, som starter på HF med ønske om at kvalificere sig til en universitetsuddannelse, starter på en fagpakke uden overbygning og vælger en fagpakke *med* overbygning ved udgangen af 2. semester. Derfor bør det sikres, at fagpakkerne tematisk er brede nok til at rumme både forberedelse til erhvervsakademi- og professionsuddannelser og til universitetsuddannelser. Det betyder for eksempel, at en fag-

pakke målrettet "samfund" vil skulle forberede til både socialrådgiveruddannelsen og samfunds-fag på universitetet frem til og med HF's 2.semester, derefter vil der kunne forekomme en opdeling i kursister med og uden overbygning.

FTF foreslår derfor, at §37, stk. 2 indledes således: *"Institutionen udbyder et antal fagpakker, som hver består af to fag med et naturligt fagligt samspil og er målrettet et bredt videregående uddannelsesområde på især erhvervsakademier eller professionshøjskoler (fagpakker uden overbygning) og frem til og med 2. semester tillige målrettet universitetsuddannelser inden for det samme uddannelsesområde og, der kan opnås adgang til ved valg af fagpakke med overbygning."*

Som konsekvens af, at fagpakkerne skal rette sig imod et bredt felt af videregående uddannelser på erhvervsakademier eller professionshøjskoler, foreslår FTF, at det i bemærkningerne til §37 fastslås, at det derfor ikke er muligt at have en fagpakke, der bærer en enkelt uddannelses navn som titel eller at markedsføre fagpakker, som hovedsageligt rettet imod én enkelt uddannelse. Dette skal sikre, at kursisterne har et reelt uddannelsesvalg efter HF og ikke *de facto* fastlåses til én enkelt uddannelse.

Årskarakterer på HF

FTF er kritisk overfor, at der jf. §46, stk. 2, foreslås årskarakterer på HF. Dette er ikke en del af den politiske aftale. Årskarakterer vil ændre HF's karakter grundlæggende og dermed den særlige profil, som det med aftalen er formålet at fastholde. Den meget blandende kursistgruppe på HF trives i et læringsrum, der ikke er præget af præstationskultur og karakterer. Dette særlige læringsrum er en stor del af HF's succes, som ikke bør ændres.

FTF foreslår derfor, at der findes en anden løsning til bedømmelsen af det faglige niveau i de seks obligatoriske fag i faggrupperne på HF, der ikke indebærer, at der gives årskarakterer. En mulig løsning kunne være en skriftlig projektopgave i hver af de to faggrupper, der inddrager alle fag. Der gives karakter i alle fag af de pågældende faglærere. Karaktererne for disse opgaver kan så indgå i eksamensresultat.

Optagelse

Det er problematisk og begrænsende, at hovedvægten lægges på karakterer i adgangen til de gymnasiale uddannelser. Den mere helhedsorienterede vurdering af den unge fylder væsentligt mindre, mens hovedkriteriet er karakterer. Det vil bidrage til et øget karakterfokus i udskolingen, der risikerer at lægge et unødigt pres på de unge og skabe dårligere forudsætninger for læring. Dette forstærkes af ændringen af folkeskolens afgangsprøve til en eksamen, hvor det fremover vil være muligt ikke at bestå folkeskolen, som blot lægger yderligere pres

på eleverne. Det store antal som udelukkes betyder, at mange motiverede unge vil være i fare for ikke at få en ungdomsuddannelse.

På baggrund af disse overvejelser mener FTF, at optagelsesreglerne ikke bør være unødigt ekskluderende.

Derfor er det uheldigt, at det ikke klart fremgår af lovens §8, at adgang til den toårige HF kan ske med et karaktergennemsnit på 2,0, sådan som det er tilfældet for de treårige gymnasiale uddannelser i §7.

FTF foreslår, at det i §8 præciseres, at dette er muligt.

I høringsbrevet hedder det: "Ifølge udkastet til gymnasielov har elever ikke retskrav på optagelse efter 10. klasse, hvis eleven af en eller anden grund ikke har aflagt prøverne i 9. klasse, selv om de har deltaget i undervisning og aflagt enten de obligatoriske 9.-klasseprøver og/eller 10.-klasseprøverne ved afslutningen af undervisningen på 10. klassetrin."

FTF finder dette problematisk, da 10. klasseprøven bør kunne stå som en tilstrækkelig dokumentation for, at eleven har det nødvendige faglige niveau for at blive optaget.

FTF foreslår derfor, at reglerne ændres så elever i 10. klasse kan opnå retskrav på optagelse til en gymnasial ungdomsuddannelse, selv om de efter 9. klasse ikke opfyldte alle adgangskrav herunder fx vedr. aflæggelse af folkeskolens 9.klasse prøve, hvis de har opnået en positiv uddannelsesparathedsvurdering og bekræftet det faglige niveau ved prøverne.

Det er ligeledes problematisk, at eleverne i 10. klasse ikke har mulighed for i alle prøvefag at aflægge prøve på 9.klasesniveau og på den måde opnå adgang til den toårige uddannelse til hf-eksamen. Dette betyder, at elever, der benytter 10. klasse til at forbedre sit faglige niveau, ikke kun skal nå niveauet for en 9.klassesprøve, men skal nå et højere niveau for at få adgang til HF.

FTF foreslår, at der skal gælde samme krav til prøveaflæggelse efter 9. og 10. klasse. Så elever kan få retskrav på optagelse i den toårige uddannelse til hf-eksamen ved at aflægge 9. klasseprøve i 10. klasse svarende til reglerne for de øvrige gymnasiale uddannelser. Derfor bør alle obligatoriske prøver ved afslutningen af 10. klasse tilbydes som 9. og 10. klasseprøve. Endvidere bør det præciseres hvilke prøvekrav, der indgår efter 10. klasse.

Studieretninger og tværfaglighed

Det er positivt, at antallet af studieretninger bliver mindre, det vil øge overskueligheden og gøre vejledningsopgaven lettere. Dog er der i reduktionen lagt vægt på generelt at hæve niveauerne. Det er tydeligt, at universiteternes forhøjede adgangskrav er en inspirationskilde til dette arbejde, og det skaber et STX, der fremstår meget universitetsrettet. Sammen med målretningen af HF bidrager dette til en tydelig spordeling og hierarkisering i de gymnasiale uddannelser.

I lyset af denne udvikling vil FTF gerne fremhæve videreførelsen af en naturvidenskabelig studieretning uden matematik A som et meget positivt element i lovforslaget. Det vil være en rigtig god vej til for eksempel de sundhedsvidenskabelige professionsbacheloruddannelser – og bidrager til, at STX fremstår relevant for elever, der ønsker en professionsbacheloruddannelse.

Mulighederne for, at institutioner kan godkendes til at udbyde lokale studieretninger, bør udvides, så lokale samarbejder med offentlige og private virksomheder, samt videns- og kulturinstitutioner kan udnyttes optimalt. Der bør ligeledes være mulighed for at oprette lokale studieretninger, der understøtter lokale arbejdsmarkeds- og erhvervsmæssige styrkepositioner.

Derfor foreslår FTF, at §26, stk. 3 affattes således: *"Ministeren for børn, undervisning, og ligestilling kan godkende, at en institution med et særligt uddannelsesmiljø, bestemt faglig ekspertise eller særlige lokale samarbejder med offentlige eller private virksomheder, videns- eller kulturinstitutioner kan udbyde en lokal studieretning."*

Som minimum foreslås det, at de almindelige bemærkninger i 2.1.3.2.3 studieretninger og de specifikke bemærkninger til § 26 bringes i overensstemmelse med den foreslåede lovtekst i §26 stk. 3, som lyder: "en institution med et særligt uddannelsesmiljø eller bestemt faglig ekspertise kan udbyde en lokal studieretning". I bemærkningerne stilles et højere krav om et *"helt særligt fagligt miljø"*. Det bør ændres til et *"særligt fagligt miljø"*.

Afskaffelsen af almen studieforberedelse (AT) er beklagelig, og det stiller store krav til samarbejdet mellem fagene, hvis elevernes tværfaglige kompetencer skal holdes på samme niveau som tidligere. I dette lys er det uheldigt, at der med lovforslagets §30 sættes meget løse og uforpligtende rammer for det flerfaglige samarbejde. Det vil betyde, at der vil opstå et meget uensartet niveau for dette. Tværfaglighed, og de kompetencer tværfagligt arbejde giver, er afgørende både i de videregående uddannelser og på arbejdsmarkedet.

Derfor foreslår FTF, at minimumstimetallet til flerfagligt arbejde hæves betydeligt til et niveau, der reelt forpligter fagene til at samarbejde – fx til 60 timer i stedet for de foreslåede 20 timer.

Derudover foreslår FTF, at det i bemærkninger til §30 tydeliggøres, at studieretningsprojektet som hovedregel er flerfagligt og kun helt undtagelsesvis kan nøjes med at inddrage ét fag. I bemærkningerne til §30 anføres det, at "det vil ikke være udelukket at skrive i ét fag, hvis læreren vurderer, at det valgte emne egner sig bedst til ét fagligt projekt." Dette foreslås ændret til "I udgangspunktet skal opgaveemner være egnede til at inddrage to fag i besværelsen. Kun i helt særlige tilfælde kan opgaven skrives i ét fag". Lovforslagets formulering lader det reelt være op til eleven at vælge om opgaven skal være tværfaglig i kraft af emnevalget.

Endelig foreslår FTF, at det i §30 præciseres, at "I uddannelsen til almen studentereksamen skal der løbende i gymnasietiden indgå flerfaglige forløb, *herunder forløb med skriftlige flerfaglige produktkrav*, som forbereder eleverne til arbejdet med et studieretningsprojekt på tredje år." Det kursiverede er den foreslåede tilføjelse.

Vedr.: Udkast til høringssvar til lov om ændring af lov om institutioner for almen- gymnasiale uddannelser og andre love

Lov om institutioner for almen- gymnasiale uddannelser (§1)

Af §1 nr. 3 fremgår det, at institutionen skal medvirke til at sikre "opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål". Denne bestemmelse indeholder en uklarhed angående hvilke politiske målsætninger, der kan være tale om, herunder hvilken i form målene fastsættes, hvordan de kommunikeres til institutionerne, og hvordan de evt. adskiller sig fra målene for institutionernes virke og uddannelsernes formål, som er beskrevet i lovgivningen.

Der er en fare for, at flere styringsredskaber sammenblandes, hvilket indeholder en risiko for, at dette kan stille bestyrelserne og deres medlemmer i en uafklaret og konfliktfyldt position i forhold til at varetage deres forpligtelser overfor institutionen, for eksempel dens økonomiske bæredygtighed, henholdsvis de nationale målsætninger. Denne problemstilling bliver særlig tydelig når det gælder samarbejdet med andre uddannelsesinstitutioner.

FTF foreslår, derfor at §1 nr. 3 udgår. Alternativt bør det beskrives meget tydeligere, hvordan nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål fastsættes og kommunikeres, og hvordan samarbejdet med andre uddannelsesinstitutioner herom bliver reguleret. Fx kan udviklingskontrakter være en form, hvori ministeriet eksplicit fastlægger de mål, som institutionen forventes at bidrage til opfyldelsen af.

Eux-loven §8

FTF finder det uhensigtsmæssigt, at der ændres i studiekompetencen, der opnås på en EUX, allerede to år efter, den nuværende lov blev indført, og inden nogen elever endnu har afsluttet et studiekompetencegivende forløb på det merkantile område. Dermed er der ingen erfa-

ringer med den nuværende ordning, ligesom ændringen sker, før den planlagte evaluering af eux er gennemført.

I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser fremgår det, at bevis for eux 1. del omdefinieres, så beviset fremover alene giver studiekompetence på linje med en hf-eksamen eller højere forberedelseksamen uden overbygning og således ikke længere giver generel studiekompetence.

Dette vil skade værdien af EUX'en og bidrage til at videreuddannelsesmulighederne på erhvervsuddannelserne bliver ringere. Det vil skade målsætningen om at flere skal have en erhvervsuddannelse, som aftalt i EUD reformen.

FTF foreslår, at ændringer i EUX's studiekompetence afventer evalueringen af ordningen.

Vejledningsloven (§12)

I høringsbrevet hedder det, ændringer i vejledningsloven vil betyde krav om, "at anvende de afsluttende standpunktsbedømmelser ved Ungdommens Uddannelsesvejlednings endelige uddannelsesparathedsvurderinger og ikke som nu bedømmelser, som er afgivet i december måned."

FTF vurderer, at dette vil være urealistisk i forhold til de tidsmæssige rammer der er for udarbejdelse af uddannelsesplan og uddannelsesparathedsvurdering. Desuden vil forslaget medføre at elever fratages motivation til at forbedre deres faglige niveau indenfor det sidste halve skoleår i 9. klasse. FTF foreslår, derfor at dette forslag fjernes.

Bente Sorgenfrey

Formand

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Att.: audgym@uvm.dk

Vedr. Høring over "Udkast til forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (*Indførelse af folkeskolens afgangseksamen, adgangskrav til erhvervsuddannelserne samt ændringer som følge af lovgivning om de gymnasiale uddannelsers indhold mv.*)"

Gymnasiernes Bestyrelsesforening har med mail af 26.8.2016 modtaget ovennævnte lovforslag i høring. Vi afgiver hermed vores høringssvar.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening vil gerne kvittere for arbejdet med reformen, som indeholder mange gode initiativer, men vi vil samtidig påpege en række forhold, som vi finder uklare eller direkte problematiske for at opretholde et tilstrækkeligt diversificeret og fagligt niveau for det almene gymnasium (stx) – ligesom vi gerne vil bidrage til at sikre, at der også fremtidigt findes mulighed for at gennemføre en stx-uddannelse i alle dele af landet.

Følgelovforslaget fastlægger de politiske målsætninger i § 1, hvori der i stk. 4. foreslås indsat, at "Institutionen skal i sit samlede virke under ét og i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner medvirke til at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem, herunder opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål."

I bemærkningerne uddybes og forklares dette: "De foreslåede bestemmelser tydeliggør, at bestyrelserne på de enkelte institutioner - udover at være forpligtet på de konkrete uddannelsesformål som institutionen har - skal inddrage hensyn til, hvordan opfyldelsen af de konkrete uddannelsesformål sker henset til de nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål, der er opstillet for de pågældende områder. Det vil hermed tydeligt fremgå af lovgivningen, at bestyrelserne kan og skal inddrage de målsætninger, som lovgivningen opstiller for uddannelsesområdet. Det ændrer ikke ved, at institutionerne skal være uafhængige, dvs. at den enkelte institution skal indrette sin virksomhed alene med henblik på at varetage institutionens egne interesser til gavn for dens elever og kursister, og at den ikke må indgå i et styret fællesskab eller på anden måde være styret af uvedkommende eller udefrakommende interesser."

Gymnasiernes Bestyrelsesforening har naturligvis forståelse for, at der fra politisk side opstilles målsætninger – også på ungdomsuddannelsesområdet, som man i øvrigt næppe kan være uenig i. Men den pågældende bestemmelse forekommer at have en meget lang, vag og upræcis formulering, tenderende til at være en gummiparagraf, hvor det synes uklart, hvad den reelt kan bruges til. Denne bekymring skal ses i forhold til en mulig indskrænkning i de selvejende institutioners uafhængighed og råderet.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening mener derfor, at ovennævnte § 1 stk. 4 i følgelovforslaget helt bør fjernes, da det i bedste fald skaber forvirring om de bestemmelser om ansvar for bestyrelser hhv. ledelse, der meget præcist fremgår af institutionslovene, og som vi antager videreføres uændret. Heri anskueliggøres ledelsesansvar og institutionerne uafhængighed meget præcist.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'H.P. Jensen', with a long horizontal flourish extending to the right.

Hans Peter Jensen
Formand

Til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Kontoret for Gymnasiale uddannelser, ved
audgym@uvm.dk

GL's bemærkninger til forslag til en række følgelove som følge af ny gymnasielov

GL vil gerne kvittere for, at kravene til eux merkantil og eventuelle afstigningsmuligheder strammes op. Dette lever i højere grad op til eux formål. Denne ændring har GL arbejdet for, jf. § 8 nummer 5.

I flere af følgelovene er indsat en paragraf, hvoraf det fremgår, at ministeren kan uddelegere beføjelser til styrelsen, hvor ministeren bemyndiges til at fastsætte regler; herunder at afgørelsen ikke kan indbringes for ministeren. Det er væsentligt, at denne bestemmelse ikke vil komme til at svække elevernes retssikkerhed.

§ 1 nummer 3. Det er positivt, at institutionerne forpligtes til at bidrage til at opfylde de nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål, dog skal bestemmelsen om at opfylde de nationale uddannelsespolitiske mål være mere forpligtende. GL opfordrer derfor til, at også erhvervsgymnasierne kommer til at indgå i de forpligtende samarbejder og fordelingsudvalg, idet den beskrevne forpligtelse går ud over det enkelt-institutionelle. Hermed vil man også sidestille alle de gymnasiale uddannelser inden for væsentlige områder som samarbejde, koordineringen af fag/retninger og fordeling af elever.

Termen "de institutionspolitiske mål" er uklar og må ikke medføre, at en bestyrelse sættes i et modsætningsforhold mellem at varetage institutionens interesse (i forhold til de lovbestemte opgaver) og det at blive mødt af politiske udmeldinger om ønskede institutionsstrukturer så længe disse ikke er lovbundne.

§ 2 nummer 9. Det fremgår, at ministeren gives mulighed for at fastsætte særlige tilskudsregler i forbindelse med skoler med lille elevfremgang, hvis det ud fra regionale hensyn er vigtigt at bevare uddannelsen det pågældende sted. Denne mulighed er ikke ny, men bør ikke kun gælde for udbud på erhvervsskoler, men også for de øvrige institutioner, der udbyder gymnasial uddannelse.

§ 3 nummer 10. GL har noteret sig, at ministerens myndighedskrav ift. studieadministrative systemer, udvides til også at omfatte de private institutioner.

§ 4 nummer 3. Det skal sikres, at ændringen fra fag/niveauer til uddannelsestid for eux ikke har betydning for krav til fag og niveauer. GL har erfaringer fra flere skoler, der tyder på, at eleverne ikke i tilstrækkeligt omfang opnår generel studiekompetence.

Med venlig hilsen

Annette Nordstrøm Hansen

HANDELSSKOLERNES
LÆRERFORENING

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Snorresgade 15, 2. sal
2300 København S
38 10 88 00
www.hl.dk
hl@hl.dk

22. september 2016

Høringssvar fra Handelsskolernes Lærerforening (HL) til lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love fremsendt til høring ved ministeriets skrivelse af 26. august 2016

Handelsskolernes Lærerforening har følgende bemærkninger til forslaget:

EUX:

I § 8 nr. 5, der refererer til eux-lovens § 3 a, foreslås pkt. 2 affattet således: "I sådanne forløb får eleverne et bevis for eux 1. del, når de krævede prøver, jf. § 5, er aflagt ved afslutningen af det studiekompetencegivende forløb, og der i den forbindelse er opnået et vægtet gennemsnit på mindst 2,0." Herved udelades den gældende lovs formulering, der lyder: "I sådanne forløb får eleverne et bevis for opnået generel studiekompetence, når de krævede prøver, jf. § 5, er aflagt ved afslutningen af det studiekompetencegivende forløb og eksamen er bestået." I konsekvens heraf foreslås også § 8 nr. 9 refererende til lovens § 7, stk. 3, 1. pkt. ændret fra "bevis for opnået studiekompetence" til "bevis for eux 1. del".

HL finder det uhensigtsmæssigt, at der ændres i studiekompetencen, allerede to år efter, den nuværende lov blev indført, og inden nogen elever endnu har afsluttet et studiekompetencegivende forløb på det merkantile område. Dermed er der ingen erfaringer med den nuværende ordning, ligesom ændringen sker, før den planlagte evaluering af eux er gennemført.

I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser fremgår det, at bevis for eux 1. del omdefinieres, så beviset fremover alene giver studiekompetence på linje med en hf-eksamen eller højere forberedelseksamen uden overbygning og således ikke længere giver generel studiekompetence.

Hensigten hermed er angiveligt, at de merkantile eux-forløb ikke må fremstå som en genvej til generel studiekompetence for unge, ligesom det formodes, at gennemførselsgraden i de merkantile erhvervsuddannelser vil stige, da færre elever antages at ville vælge uddannelsen med planlagt afbrydelse efter to år. Der

argumenteres også for, at ændringen underbygger, at de merkantile eux-forløb er samlede uddannelsesforløb, herunder at eux-forløb er erhvervsuddannelser.

Gennemføres ændringen, er der tale om en åbenbar forringelse af de merkantile eux-elevs videreuddannelsesmuligheder efter afsluttet studiekompetencegivende forløb, som ingenlunde bygger på erfaringer; men alene synes at bygge på en mistænkeliggørelse af elevernes motiver og udokumenterede formodninger.

HL vil desuden påpege, at der jf. bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser henvises til den kommende evaluering af eux-loven, som argument for ikke at foretage ændringer, der vil kræve en ny ændring af loven. Der gælder i forhold til argumentationen for at bevare begreberne "uddannelsestid" og "elevtid", uagtet at disse begreber er erstattet af nye begreber på de øvrige gymnasiale uddannelser. Herunder hf, som der i øvrigt og ganske rimeligt drages paralleller til.

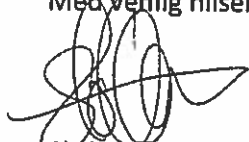
HL vil kraftigt opfordre til, at man afventer erfaringerne og evalueringen af eux, før man skrider til forringelse af elevernes videreuddannelsesmuligheder. I øvrigt er der ikke tale om, at opnåelse af generel studiekompetence i dag er en "fribillet" til alle videregående uddannelser. Tværtimod er der for de fleste videregående uddannelser specifikke adgangskrav, som de studerende skal opfylde før optagelse på det ønskede studium.

Adgangskrav:

Jf. bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser til § 9 nr. 1 foreslås det at skærpe adgangskravene til erhvervsuddannelserne ved at indføre en afgangseksamen i folkeskolen, som skal være bestået, for at en ansøger kan optages til en ungdomsuddannelse. Efter gældende ret skal ansøgere alene ved folkeskolens afgangsprøver eller 10.-klasseprøver have opnået et karaktergennemsnit på mindst 2 i henholdsvis dansk og matematik eller et tilsvarende resultat ved en tilsvarende prøve.

Handelsskolernes Lærereforening finder aktuelt ikke anledning til at stramme adgangskravene til erhvervsuddannelserne. Erhvervsuddannelsesreformen har endnu ikke haft lejlighed til at virke, hvorfor vi da heller ikke har oplevet en øget tilgang til uddannelserne, som det var ambitionen i aftalen om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser. Øget søgning til erhvervsuddannelserne må der ikke lægges flere hindringer ud for. Endvidere mener HL, at forslaget om en samtale for elever, der ikke har bestået folkeskolens afgangseksamen, men opfylder karakterkravene i dansk og matematik, blot medvirker til et øget ressourcetræk på erhvervsskolerne, ligesom det vil afstedkomme mere bureaukrati.

Med venlig hilsen

Christoffer Jørgensen
Formand

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Islands Brygge 26
Postbox 1990
2300 København S
tlf. 33 93 20 00
fax 33 32 01 74
hvr@hvr.dk
hvr.dk

22. september 2016

Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love.

Håndværksrådet takker for lejligheden til at afgive høringssvar på følgende to lovforslag:

1. Udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser
2. Udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love.

Håndværksrådets har kun bemærkninger til lovforslag 2. om ændrede optagelseskrav til erhvervsuddannelserne.

Håndværksrådet støtter følgende indstillinger fra REU:

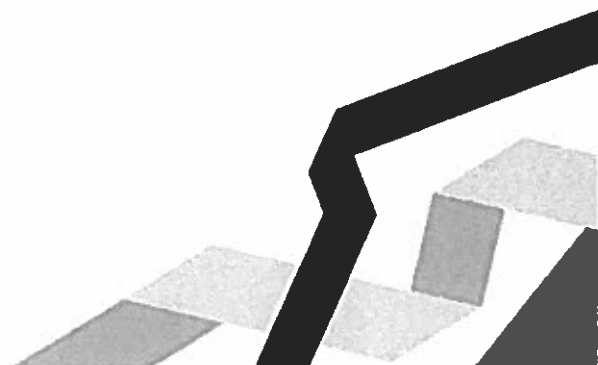
Ændrede optagelseskrav til erhvervsuddannelserne

Lovforslaget lægger op til, at en ansøger, som ikke har bestået afgangseksamen, men som opfylder det hidtidige krav om at have opnået et gennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik ved 9. - eller 10. klasseprøverne eller kan dokumentere et tilsvarende resultat fra en tilsvarende prøve, fortsat kan optages.

REU kan tilslutte sig forslaget. Håndværksrådet tilslutter sig ligeledes dette forslag.

Eux

Regeringen foreslår, at den studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse, forkortet eux i fremtiden skal betegnes erhvervsfaglig studentereksamen.

REU udtrykker tvivl om, hvorvidt dette navn ikke er velvalgt, da det indikerer, at eux først og fremmest er en gymnasieuddannelse/studentereksamen i stedet for at være en erhvervsuddannelse.

REU opfordrer derfor til at overveje et andet navn f.eks. erhvervsuddannelse med studiekompetence (eux).

Håndværksrådet støtter denne tvivl men har ikke konkrete forslag eller støtte til ny betegnelse. Håndværksrådet indstiller til, at man genovervejer betegnelsen, og finder et navn der signalerer, at det er en erhvervsuddannelse først og fremmest.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Dorte Kulle'. The signature is fluid and cursive, with the first name 'Dorte' being more prominent than the last name 'Kulle'.

Dorte Kulle
Chefkonsulent

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Danmark
audgym@uvm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 32698979
MOBIL 32698979
EMKI@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 16/02686-3

21. SEPTEMBER 2016

**HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM
ÆNDRING AF LOV OM INSTITUTIONER FOR
ALMENGYMNASIALE UDDANNELSER OG ALMEN
VOKSENUDDANNELSE M.V., LOV OM INSTITUTIONER
FOR ERHVERVSRETTET UDDANNELSE OG
FORSKELLIGE ANDRE LOVE**

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling har ved e-mail af 26. august 2016 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (Indførelse af folkeskolens afgangseksamen, adgangskrav til erhvervsuddannelserne samt ændringer som følge af lovgivning om de gymnasiale uddannelsers indhold mv.).

Instituttet har ikke bemærkninger til udkastet.

Der henvises til sagsnr.: 16/09939.

Med venlig hilsen

Emil Kiørboe
FULDMÆGTIG

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Sendt pr. e-post til: audgym@uvm.dk

Høring over ændring af lov om de gymnasiale uddannelser m.v. - udmøntning af gymnasireformen

Dette høringssvar afgives grundet tidsfristen med forbehold for senere politisk godkendelse i KL.

Generelt

Det er KL's opfattelse, at gymnasireformen bør bidrage til, at de unge der falder fra gymnasiet i dag, eller tager en erhvervsuddannelse efter gymnasiet, finder det attraktivt at vælge en erhvervsuddannelse med det samme efter 9. klasse. Reformen af gymnasieuddannelserne bør derfor ikke føre til øget optag på gymnasierne, men derimod understøtte, at flere vælger en erhvervsuddannelse.

Desuden er det vigtigt, at reformen indfrir forventningerne om et øget fagligt niveau i de gymnasiale ungdomsuddannelser og afstemmes med de faglige krav på de videregående uddannelser.

Det er KL's opfattelse, at der ideelt set er behov for en samlet justering af ungdomsuddannelserne, med det formål at give flere muligheder for at skifte fra en gymnasial til en erhvervsrettet uddannelse eller omvendt, uden at studietid går tabt.

Desuden bør ungdomsuddannelsernes institutionelle forankring være mere fleksibel således at udbuddet af gymnasiale studieforberedende fag nemmere kan placeres på erhvervsrettede uddannelsesinstitutioner. En sådan "samlokalisering" af uddannelsesudbud bør også være mulig den anden vej, så eksempelvis fagelementer fra erhvervsuddannelsernes grundforløb kan placeres på gymnasiale uddannelsesinstitutioner. Dette kan understøtte en bedre geografisk fordeling af udbuddet af ungdomsuddannelser i hele landet.

KL's primære interesser i forhold til det foreslåede lovforslag knytter sig til de snitflader, der er til folkeskolen og UU-vejledningen i lovforslagene, dvs. forslag til "Lov om ændringer af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love".

KL vil gerne understrege, at der i disse snitflader vil være nye og ændrede opgaver for kommunerne og deraf følgende kommunaløkonomiske konsekvenser. KL afventer efter reglerne herfor, et udspil med en vurdering af de kommunaløkonomiske konsekvenser fra Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling.

Dato: 23. september 2016

Sags ID: SAG-2016-04396
Dok. ID: 2242412

E-mail: JBA@kl.dk
Direkte: 3370 3230

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

Dato: 23. september 2016

Sags ID: SAG-2016-04396

Dok. ID: 2242412

E-mail: JBA@kl.dk

Direkte: 3370 3230

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 2 af 4

Institutionernes forpligtelse på nationale mål - forslag til ændring af forskellige andre love § 1, 3 og § 2, 2

KL finder det positivt, at lovforslaget gør det eksplicit, at uddannelsesinstitutionerne er forpligtede til at arbejde for nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål. KL har tidligere efterlyst egentlige styringsreformer på uddannelsesområdet, da styringsmekanismerne på uddannelsesområdet, herunder selvejte og takstfinansieringen, skaber grobund for stærke institutionsinteresser.

Det kan nogle gange observeres lokalt, når der aftales samarbejde og især finansiering mellem kommuner og uddannelsesinstitutioner omkring fælles uddannelsesinitiativer. I disse tilfælde er det kontraproduktivt ift. nationale uddannelsesmål, hvis uddannelsesinstitutionerne sætter deres egne økonomiske interesser i første række.

Elever med nedsat psykisk funktionsevne - forslag til ændring af forskellige andre love § 2, 7

KL hilser det velkomment, at der herefter gives bedre muligheder for at udbyde gymnasiale forløb til elever med nedsat funktionsevne, herunder Aspergers syndrom. Det er KL's opfattelse, at der generelt er behov for et styrket fokus på elever med særlige behov i de ordinære ungdomsuddannelser.

Unge med særlige behov vil gennem uddannelse i de ordinære ungdomsuddannelser kunne få bedre muligheder for at få tilknytning til arbejdsmarkedet eller videre uddannelse.

Studievalgsportfolio – forslag til ændring af forskellige andre love § 12, 1

Med lovforslagene indføres en studievalgsportfolio, som kan bidrage til at eleverne i folkeskolens udskoling reflekterer mere over deres fremtidsplaner og valg af ungdomsuddannelse, end tilfældet er i dag. Hvis en studievalgsportfolio skal have den ønskede effekt, kræver det imidlertid yderligere tiltag, hvoraf ikke alle er på plads med lovforslaget.

KL læser ud af bemærkningerne til § 12, at en studievalgsportfolio skal betragtes som en del af arbejdet med åben skole og integreres i den eksisterende uddannelsesplan. Det er på den ene side fornuftigt at bygge det nye initiativ ind i de eksisterende rammer og tiltag, så folkeskolen og UU-vejledningen ikke påføres nye planlægningsværktøjer og bureaukratiske tiltag. På den anden side er det efter KL's opfattelse urealistisk, at indfri hensigterne med en studievalgsportfolio, hvis ikke der afsættes særskilt tid og ressourcer til opgaven og det anerkendes, at der er tale om en ny opgave, der vil kræve betydelige ressourcer.

KL savner, at ungdomsuddannelsesinstitutionerne forpligtes til at bidrage til arbejdet med en studievalgsportfolio. Det hedder i bemærkningerne til § 12, at "eleven skal angive faglige interessefelter og kendskab til den ansøgte institutions uddannelsesudbud". Det vil næppe være muligt for eleverne at opnå dette uden konkrete besøg på, aktiviteter på, og bidrag fra, erhvervsskoler og gymnasier. Derfor bør folkeskolen ikke ensidigt forpligtes på dette.

Dato: 23. september 2016

Sags ID: SAG-2016-04396

Dok. ID: 2242412

E-mail: JBA@kl.dk

Direkte: 3370 3230

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 3 af 4

Det er KL's opfattelse, at en studievalgportfolio er et skridt i den rigtige retning af det, som benævnes "karrierelæringsaktiviteter", og som har til formål at gøre elevernes uddannelsesvalg til en læringsproces. Dette perspektivskifte kan hjælpes på vej gennem kompetenceudvikling, fx via justeringer i læreruddannelsen eller i form af efter- og videreuddannelse for lærere og vejledere.

Vurdering af uddannelsesparathed - forslag til ændring af forskellige andre love § 12, 2

KL konstaterer, at der indføres differentierede niveauer for den faglige del af uddannelsesparathedsvurderingen i 8., 9. og 10. klasse. KL efterlyser en vurdering af, hvor mange elever, som grundet det højere niveau for uddannelsesparathed til de gymnasiale ungdomsuddannelser, vil blive erklæret ikke-uddannelsesparate. De pågældende elever vil medføre nye opgaver til folkeskolen og UU-vejledningen i form af en særlig skole- og vejledningsmæssig indsats. Dette vil have åbenbare kommunaløkonomiske konsekvenser.

Det skal bemærkes, at den seneste ændring af vurderingen af uddannelsesparathed, som led i reformen af erhvervsuddannelserne, medførte betydeligt større opgaver og krævede betydeligt flere ressourcer, end forudsat i det lovforberedende arbejde. Økonomien efter reformen af erhvervsuddannelserne forudsatte, at vurderingen af uddannelsesparathed ville resultere i en andel uddannelsesparate på 20 pct. af en 8. klasseårgang. I de sidste par år har dette tal ligget stabilt på ca. 27 pct., dvs. 35 pct. højere end forudsat.

Desuden skal KL bemærke, at der er en risiko for, at lærere, forældre og elever vil få svært ved at overskue og forstå de mange forskellige niveauer for faglig uddannelsesparathed. Også denne udfordring vil lægge beslag på arbejdstid og ressourcer i UU-vejledningen og i folkeskolen.

Databehandler og dataansvarlig - forslag til ændring af forskellige andre love § 12, 3

Bestemmelsen som foreslås tilføjet vejledningsloven, søger at regulere den forpligtelse den dataansvarlige og databehandleren har til at indgå en skriftlig databehandleraftale i henhold til persondatalovens § 42, stk. 2.

Det er generelt KL's opfattelse, at lovgivning ikke egner sig til regulering af databehandleraftaler grundet forholdets kompleksitet.

Mere specifikt er det KL's opfattelse, at den foreslåede regulering i § 15 g er utilstrækkelig. Der er en lang række forhold, som lovforslaget slet ikke regulerer, og som parterne normalt vil forholde sig til i en databehandleraftale. Den foreslåede bestemmelse tager således ikke højde for parternes rettigheder og pligter i forhold til fx anvendelse af underdatabehandlere, information om sikkerhedsbrud, information om og varsling af ændringer i systemet.

Hertil kommer, at databeskyttelsesforordningen, som finder anvendelse den 25. maj 2018 opregner en lang række konkrete krav til, hvilke forhold

der skal reguleres i en databehandleraftale. Bestemmelsen i § 15 g lever ikke op til disse krav.

På baggrund af ovenstående er det KL's opfattelse, at § 15 g skal tages ud af lovforslaget, og at forholdet mellem den dataansvarlige og databehandleren reguleres i en databehandleraftale, som klart beskriver parternes rettigheder og pligter i den konkrete situation.

KL har bemærket, at Datatilsynet ikke er høringspart i forhold til lovforslaget. KL finder det meget relevant, at Datatilsynet vurdering af § 15 g indgår i ministeriets vurdering af den pågældende konstruktion, og KL skal opfordre til, at Datatilsynet inddrages i høringsprocessen.

Fra afgangsprøve til afgangseksamen - forslag til ændring af forskellige andre love § 13

KL konstaterer, at folkeskolens afgangsprøve ændrer navn til afgangseksamen, hvorefter en bestået afgangseksamen fungerer som adgangskrav til optagelse på en ungdomsuddannelse. KL finder det uklart hvilke tiltag der tænkes bragt i spil, for at hjælpe de elever, som ikke måtte bestå denne afgangseksamen.

Desuden skal KL spørge til, hvordan kravet vil påvirke ældre unge, som ønsker optagelse på en ungdomsuddannelse, fx 20-25 årige, som har en ældre afgangsprøve fra folkeskolen.

Det fremstår uklart, om optagelseskravet til en erhvervsuddannelse fortsat er et prøvegennemsnit på 02 i dansk og matematik fra folkeskolens afgangsprøve, eller om dette niveau hæves som følge af bestå-kravet.

Optagelseskrav til de gymnasiale uddannelser - forslag til lov om de gymnasiale uddannelser, kapitel 2

KL konstaterer, at det vil kræve en betydelig vejlednings- og informationsindsats, at få forklaret de mange betingelser og adgangsmuligheder for forældre og elever i 8., 9. og 10. klasse og frem til optagelse på en ungdomsuddannelse.

En af forudsætningerne er, at det nye system formidles på en enkel og forståelig måde, ikke mindst til de ansvarlige lærere og vejledere, som skal vejlede unge og forældre. KL afventer hvordan Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling vil håndtere dette, og indgår gerne i dialog omkring hvordan opgaveløsningen kan understøttes fra centralt hold.

Med venlig hilsen

Karoline Amalie Steen,
Kontorchef i KL's Center for Vækst og Beskæftigelse

Dato: 23 september 2016

Sags ID: SAG-2016-04396

Dok. ID: 2242412

E-mail: JBA@kl.dk

Direkte: 3370 3230

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 4 af 4

Ministeriet for børn, undervisning og ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K.
CVR nr. 20453044
Sags nr.: 16/09939

22. september 2016

Høringssvar over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

- Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark finder det uheldigt, at der etableres en folkeskoleeksamen, som er i to bestå-niveauer. Derved vil de gymnasiale ungdomsuddannelser fortsat være styrket i prestige i forhold til de erhvervsfaglige, og dermed vil intensionen om at få flere til at vælge de sidstnævnte uddannelser blive modarbejdet
- Det er uklarerhed i sprogbrugen i forslaget om, hvornår der er tale om prøve og hvornår eksamen, og hvad er forskellen?
- De tilknyttede adgangskriterier til de gymnasiale ungdomsuddannelser er meget vanskelige at overskue – hvornår har eleven krav på optagelse eller ikke? Det vil kræve en stor indsats i vejledning og i forbindelse med elev- og forældresamtaler at forklare konsekvensen af mere eller mindre tilfældige karakterer til prøver/eksaminer
- De øgede karakterkrav må forventes at få social slagside og fx gøre det endnu vanskeligere for sent ankomne børn og unge at få fodfæste i uddannelsessystemet
- Ved det ændrede karakterkrav for at blive erklæret uddannelsesparat fra 4,0 til 5,0 vil antallet af ikke uddannelsesparate elever forventes at stige, som følge af de foreslåede ændringer. Det må derfor være et krav, at der afsættes tilstrækkelige midler til den øgede vejledningsopgave og til de øgede undervisningsaktiviteter, der skal sikre at de unge bliver uddannelsesparate og sikres mulighed for at gennemføre den ønskede ungdomsuddannelse
- Hvis lovforslaget vedtages i den fremsatte form anbefales, at der iværksættes en målrettet indsats, der sikre at ikke uddannelsesparate elever allerede efter første vurdering i 8. klasse tilbydes undervisnings- og vejledningsforløb, som øger deres mulighed for at gennemføre den ønskede ungdomsuddannelse
- Det er godt, at uddannelsesparathedsvurderingen forsat bygger på en helhedsvurdering af faglige, personlige og social forudsætninger og at uddannelsesparathedsvurderingen i 9. klasse dermed bygger på en helhedsvurdering af elevens muligheder for at kunne gennemføre den ønskede uddannelse
- De sproglige formuleringer er meget uklare og kan medføre, at elever behandles forskelligt. Desuden er det meget vanskeligt for elever og forældre at vide, hvornår en elev har opnået retskrav, hvis først man har fået en negativ uddannelsesparathedsvurdering
- Kravet om udarbejdelse af studievalgportfolio vil øge arbejdsopgaver vedr. vejledning. Der bør derfor sikres tilstrækkelige midler til dette arbejde såvel i skoler som på UU-centre
- Hvis indførelsen af studievalgportfolio skal lykkes og ikke bare medføre øget bureaukrati vil det kræve, at der udarbejdes en meget omhyggelig vejledning og skabelon til arbejdet for at sikre anvendelighed og god og ensartet implementering

- Lykkes det, kan studievalgsportfolio blive et godt arbejdsredskab og supplement til uddannelsesplanen – også for uddannelsesparate elever

I dag skal den afsluttende standpunktsbedømmelse falde inden de skriftlige prøver begynder, og endda senere, hvis faget ikke er udtrykket til prøve. I praksis betyder det i slutningen af april. Med forslaget skal disse nu falde i januar eller tidlig februar for at kunne indgå i den endelige uddannelsesparathedsvurdering. Dermed kan elever afslutte deres skolegang uden at kunne forbedre de afsluttende årskarakterer indenfor det sidste halve skoleår.

- Landsforeningen er imod den foreslåede ordning, da den vil kunne fratage elever motivation til at forbedre deres faglige niveau indenfor det sidste halve skoleår i 9. klasse

Elevers retskrav på optagelse efter 10. klasse

Ifølge udkastet til gymnasielov har elever ikke retskrav på optagelse efter 10. klasse, hvis eleven af en eller anden grund ikke har aflagt prøverne i 9. klasse, selv om de har deltaget i undervisning og aflagt enten de obligatoriske 9.-klasseprøver og/eller 10.-klasseprøverne ved afslutningen af undervisningen på 10. klassetrin.

Allerede i dag er der elever, som ikke opfylder adgangskravene til optagelse på en gymnasialuddannelse efter 9. klasse, og som heller ikke har mulighed for at gøre dette efter 10. klasse selv om de har fulgt alle anvisninger. (det drejer sig fx om elever der ikke har en fuld afgangsprøve). Ligeledes kan det være nødvendig at aflægge prøve med højere faglige krav (i fx fysik/ kemi, tysk og fransk) fordi der ikke gives adgang til at aflægge 9. klasseprøve i 10. klasse.

Med den foreslåede mulighed for at kunne fortsætte fra 9. klasse direkte til hf udbygges forskelsbehandlingen af 10. classes elever. De skal nemlig efter forslaget som i dag aflægge 10. klasse prøve i fagene dansk og matematik. (se lovforslag 1 § 10 stk. 1 nr. 5)

- Landsforeningen bakker op om, at elever i 10. klasse skal kunne opnå retskrav på optagelse i en gymnasial ungdomsuddannelse selv om de efter 9. klasse ikke opfyldte alle adgangskrav herunder fx vedr. aflæggelse af folkeskolens 9. klasse prøve
- At der er samme krav til prøveaflæggelse efter 9. og 10. klasse. Således skal elever kunne få retskrav på optagelse i den toårige uddannelse til hf-eksamen ved at aflægge 9. klasseprøve (evt. eksamen) i 10. klasse svarende til de tilsvarende regler for de øvrige gymnasiale uddannelser
- Det foreslås derfor, at alle obligatoriske prøver i den kommende afgangsprøve (evt. eksamen) tilbydes som 9. klasseprøve (evt. eksamen) i 10. klasse - og at det præciseres hvilke prøve- (evt. eksamens) krav der indgår efter 10. klasse

Med venlig hilsen

Henning Rasmussen
Formand

Landsorganisationen i Danmark
Danish Confederation of Trade Unions

Islands Brygge 32 D
Postboks 340
2300 København S

Telefon 3524 6000
Fax 3524 6300
E-mail lo@lo.dk

Sagsnr. 11-26
Vores ref. EKH/nvd
Deres ref.

Sendt pr. mail til: audgym@uvm.dk

Den 23. september 2016

Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love

LO har ingen bemærkninger til overstående høring.

Med venlig hilsen

Ejner K. Holst.

Undervisningsministeriet
Kontor for gymnasiale uddannelser
Att.: Annegrete Larsen

Landssammenslutningen
af Handelsskoleelever

Vibevej 31 2 sal.
2400 København NV
(+45) 51 40 15 44
www.handelselever.dk
lh@handelselever.dk
CVR: 88492412

Høring om følge lovforslag

Landssammenslutningen af Handelsskoleelever (LH) har med stor interesse læst følge lovforslagene med stor interesse. I følge lovforslaget er der især en ting der for os er interessant, hvilket findes i §8. For os er det uhørt, at man ikke inddrager parterne i sådan et forslag. Arbejdet med erhvervsuddannelserne er helt unikke, da man altid behandler og inddrager parterne i de ændringer der må være. Det ser vi også med den evaluering der netop lige er sat i værk af EUX modellen. I LH står vi forundret over, at man på rådsmøde 104 i REU nævner fra ministeriet side, at gymnasieaftale ikke kommer til at have nogen form for betydning for erhvervsuddannelserne, men så alligevel ender med så stor en ændring, som dette er. REU, og de faglige udvalg, er for os centrale organer i og omkring erhvervsuddannelserne og det har sin styrke, at parterne, som aftagere efter endt uddannelse, er med til at udvikle på uddannelserne. De har været en stor del af udviklingen af erhvervsuddannelsesreformen og de har for nyligt indgået en aftale, hvor vi forhåbentlig for flere elevpladser. Når man har to parter der på den måde er så centrale, så ser vi det for absolut uhørt, at de ikke inddrages. Ligeledes ser vi det også for absurd, at man ikke inddrager eleverne, som værende endnu en vigtig part i det her. Vi sidder både med i REU og de faglige udvalg og har ofte været en hørs part i processen om udvikling af forslag. Det har for nyligt gjort sig gældende i foråret under gymnasiereformen.

For opsummering af det ovenstående vil LH dybt kritisere den proces der har været med det her, hvilket vi ser som værende uhørt!

Til følge lovforslaget har LH kommentarer til §8 nummer 5, som ligger i forlængelse af vores kommentar til nummer 12.

Forslag om, at den merkantile EUX fremover ikke skal være adgangsgivende til universiteter, men kun korte og mellemlange videregående uddannelser ser vi som værende rigtig problematisk. Vi mener det er en dårlig idé, da vi som 15-16 årig ikke ved, hvad vores fremtid vil bringe. Det er rigtig voldsomt at tillægge unge mennesker det valg allerede i den alder, da der kan ske, og det ønsker vi også, en masse ting igennem ens uddannelsestid, som skal være med til at forme dem vi. Ved at indføre den begrænsning, så tvinger man altså unge mennesker til at tage et af de mest afgørende valg i ens liv om, hvad man gerne vil når man er færdiguddannet. Dertil tillægger der også den politiske retning om, at vi ikke må dobbelt uddanne os og vi skal hurtigere igennem, hvilket vi stærkt er modstander af, men det er altså to politiske målsætninger man vil modarbejde med det her forslag.

Hele tanken med EUX har jo været, at man skal kunne videreuddanne sig, så man kan få en faglært baggrund med højniveau fag eller en længere uddannelse en EUD uddannelsens varighed. Den tanke modarbejder man ligeledes ved dette forslag og det ser vi, som værende rigtig problematisk.

Med det her forslag og med det differentieret adgangskrav, så er vi ved at lave A og B uddannelser og erhvervsuddannelsesreformen var et klart opgør mod det, men vi er på vej et sted hen, hvor man selv er ved at gøre erhvervsuddannelserne mindre attraktive. Ved at have mulighed for videre uddannelse med EUX'en er vi overbevist om, at det er en måde at tiltrække flere elever på. Vi høre også fra vores egne elever, at den har uddannelse er en kæmpe succes, som virkelige har været en øjenåbner for mange. Spørgsmålet er så, hvor mange der bruger den til at læse videre på universitetet. Det ved vi ikke endnu, da det ikke rigtig er til at måle. Det er derfor os uforståeligt, at man ikke venter på evalueringen af EUX og de første reelle data før man laver ændringer.

Vi hører også, at der er mange der vil læse videre på Erhvervsakademierne fordi de ikke kan finde en praktikplads. Det vi ønsker er at bruge EUX til at få en elevplads og på den måde gøre os attraktive. Men når der ikke er praktikpladser, så søger vi selvfølgelig videre. Her oplever vi, at EUX'en er generel studiekompetencegivende, hvor eleverne lærer at være kritiske, reflekterende og spørgende, hvilket passer rigtig godt til en HHX. Dertil ser vi heller ikke meningen med den overbygning, da man derfor i stedet kan vejlede mod HHX.

I tråd til netop det, så til dem der stadig kalder uddannelsen en smutvej skal prøve at læse uddannelsen, da den er rigtig, rigtig hård. Rigtig mange af vores elever er presset af den korte tid til at nå alle de højniveau fag der er. Derfor kan man ikke sige det er en smutvej at tage en hård uddannelse.

Vi vil i den forbindelse foreslå at forlænge uddannelsen, så den merkantile EUX ikke bliver komprimeret, som den gør i dag. Derfor vil vi foreslår, at man forlænger uddannelsens forløb med et år, hvor man kan bruge det første halve år til EUX forløbets krævede fag og i det sidste halve år kan man bruge på at fordybe sig yderligere inden for en specialisering af ens fagretning eller læse en fagkombination, hvor man kan læse de nødvendige fag for at komme på universitetet.

Med den model vil man kunne komme presset til livs og man vil kunne holde alle døre åbne for videre uddannelse.

Ligeledes har vi en kommentar til §9, hvori vi har forstået forslag 1, som værende, at man skal bestå afgangseksamen samtidig med, at man skal have opnået 02 i gennemsnit af dansk og matematik. Det forslag er en stramning af adgangskravet, hvilket vi ikke kan acceptere. Allerede nu har vi set, at flere er blevet afvist ved døren. Det er unge mennesker der ikke får lov til at starte på den uddannelse de ønsker. Karakteren fra ens folkeskole fortæller ikke nok om den elev der skal starte og derfor ser vi ingen grund til det krav. Derimod ønsker vi, at døren er åben og at man ved 02 i dansk og matematik godt kan komme i gang med sin uddannelse. Ved opnåelse af 02 i dansk og matematik har man vist, at man er i stand til at imødekomme de matematiske og grammatiske krav til en EUD, hvilket har været reformens omdrejningspunkt. Derved ser vi ikke, hvor disse unge mennesker, som

opnår det nuværende krav, skal begrænses af andre fag, som ikke har betydning for deres videre uddannelsesforløb.

Med venlig hilsen

Jonas Thisted

Formand for Landssammenslutningen af Handelsskoleelever

22. september 2016/kpr

Svar på høring over udkast til to lovforslag (opfølgning på aftale om styrkede gymnasiale uddannelser) - indsendt af Lederforeningen for VUC

Lederforeningen for VUC takker for muligheden for at afgive svar på høring over udkast til to lovforslag (opfølgning på aftale om styrkede gymnasiale uddannelser).

Lederforeningen er meget glad for, at et bredt politisk flertal kort før sommerferien indgik aftale om en gymnasireform med gode og fremadrettede ændringer. Vi har med tilfredshed noteret, at politikerne har faglige ambitioner for hf, og at der lægges op til en markant styrkelse af almindannelsen og fagligheden i uddannelsen. Professionsorienteringen i hf-uddannelsen skal motivere og ruste eleverne bedre til videre uddannelsesvalg, så eleverne får et godt fagligt grundlag for at træffe et afklaret karrierevalg. Vi deler målsætningen om, at et nyt og moderne hf vil føre til fagligt stærkere og mere studiekompetente hf-studenter, som derved får bedre muligheder for at gennemføre en videregående uddannelse. Og vi mener, at det er en god beslutning, at forligspartierne har valgt at opretholde adgangen til de lange videregående uddannelser fra hf.

Vi anbefaler et stærkt og bæredygtigt hf-udbud i hele landet. Vi anbefaler videre, at det nuværende niveau for distribution og udbud af hf-uddannelsen fastholdes, så vi fortsat kan udbyde et varieret fagudbud, der kan indfri reformens intentioner om styrkelse af hf-uddannelsen. Vi er langt hen ad vejen enige i aftalen, som rummer spændende tiltag, og som på væsentlige punkter flugter det udspil VUC-sektoren lancerede i januar 2016.

Når det gælder det konkrete forslag til lov om de gymnasiale uddannelser, har vi en række kommentarer og forslag til forbedringer, som vi håber forligspartierne vil tage med i den videre behandling af lovforslaget, inden det fremsættes til behandling i Folketinget.

Vores konkrete kommentarer er følgende:

Årskarakterer i fag, der indgår i de to faggrupper

- I høringsbrevet, som er sendt ud sammen med lovforslaget, opfordres høringsparterne til at anføre overvejelser i relation til forslaget i § 46 stk. 2 om indførelse af årskarakterer i de fag, som indgår i de to faggrupper. Lederforeningen fraråder, at der indføres årskarakter i hf, og vi har svært ved at se, hvordan indførelsen af særfaglige prøver flugter med intentionerne om at styrke fagligheden i hf. Vi mener samtidig, at lovforslaget vil udhule de to faggruppers tværfaglige indhold.

Årskarakterer rimer ikke med det særlige læringsmiljø, som kendetegner hf. Og rigtig mange hf'ere fremhæver netop dét som en kvalitet ved uddannelsen, da det er med til at skabe et læringsmiljø, der rummer elevernes mangfoldighed og giver plads til faglig udvikling fremfor det karakterpres, som mange unge oplever i dag.

Lige nu gennemfører flere gymnasier forsøg med karakterfrie klasser, og de har gode erfaringer med det. Karakterfrie klasser kan være med til at mindske elevernes skæve fokus på karakterer og overfladisk performance og være med til at styrke deres lyst og

motivation til reelt at lære. Forsøg med karakterfritagelse er en del af den politiske aftale bag reformen, og forsøg skal blandt andet bruges for at styrke den fremadrettede evaluering af elevene. Lederforeningen er enig i nødvendigheden af at styrke den formative evaluering af eleven, men vi kan ikke på nogen måde acceptere, at der indføres årskarakterer på hf, fordi der nu skal være en særfaglig prøve i et af fagene i hver faggruppe.

Ifølge den politiske aftale ændres prøveformen i begge faggrupper, så et fag udtrækkes til prøve, men aftalen rummer, så vidt vi kan se, ikke beslutning om at indføre årskarakterer i alle fag i faggrupperne. Vi mener, at det må være muligt at beskrive en ny prøveform, som både indeholder en særfaglig prøve i et fag efter udtræk og en vurdering af det tværfaglige element i faggrupperne.

Lederforeningen for VUC har sammen med GL og Danske Gymnasier udarbejdet et konkret forslag til, hvordan vi fremover fastholder tværfagligheden i de to faggrupper – uden at behøve at tvinge indførelse af årskarakterer i hf igennem. Forslaget er vedlagt dette høringssvar. Vi mener, at man uden problemer kan gennemføre en vurdering af elevens konkrete kompetencer på anden vis. Det kan fx handle om, at eleven udarbejder en intern skriftlig opgave på tværs af de tre fag. En intern skriftlig opgave vil samtidig bidrage til at styrke elevernes skriftlige kompetencer.

Når det gælder optag på videregående uddannelse, har det ikke hidtil været et problem, at hf-studenten har én karakter i hver faggruppe. Vi kan ikke se, at reglerne om optagelse på videregående uddannelse er ændret, så det fremover er påkrævet at have særfaglige karakterer i alle fag i faggrupperne.

Vi opfordrer derfor forligspartierne til at finde en løsning, som både tilgodeser ønsket om en særfaglig prøve i et fag efter udtræk, og som understøtter det faglige samspil mellem fagene i faggrupperne, blandt andet også fordi kultur- og samfundsfaggruppen spiller en vigtig rolle i realiseringen af nye elementer i formålsformuleringen om at forberede eleverne til medbestemmelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre.

Organisering og indhold i den toårige hf

- I § 38 beskrives meget detaljeret i hvilke semestre, der skal undervises i hvilke fag og faggrupper. Lederforeningen anbefaler generelt en større frihed til at tilrettelægge uddannelsen, så den kan tilpasses lokale forhold. Vi er meget tilfredse med den semesterstruktur, som lovforslaget lægger op til. En sådan struktur er pædagogisk god, da den kan bidrage til at styrke elevernes motivation og oplevelse af at lykkes og opnå resultater i uddannelsen. Der bør naturligvis også være krav om faglig progression i fag og niveauer i uddannelsen.

Men vi mener, at den detailstyring som lovforslaget lægger op til i § 38 er uhensigtsmæssig. Den er med til at sætte begrænsninger op i forhold til at sikre et uddannelses-tilbud, som også vil være bæredygtigt i de mere tyndtbefolkede egne af landet, hvor de mindre VUC'er fx har gode erfaringer med at samlæse fag på tværs af toårigt hf og hf-enkeltfag og dermed sikre et bredere fagudbud til borgerne i området. Detailstyringen hæmmer generelt fleksibiliteten i hf-udbuddet, og den trækker heller ikke i til-

strækkelig grad på de mange vellykkede erfaringer VUC'erne har med fx komprimerede tilrettelæggelser, som blandt andet fører til øget gennemførelse.

- Vi anbefaler blandt andet:
  - At det skal være en mulighed, men ikke et krav, at mindst et fag afsluttes efter 1. semester, jf. *bemærkningerne til § 38 side 58*, af hensyn til at sikre eleverne en god start på deres uddannelsesforløb. 1. semester indeholder desuden en intern evaluering af elevernes kompetenceudvikling i matematik, dansk og engelsk, så elevernes standpunkt og læringsudbytte i tre centrale fag bliver evalueret under alle omstændigheder.
  - At der ikke er krav om, at kultur- og samfundsfaggruppen skal afsluttes i tredje semester, således at faggruppen fx også kan afsluttes efter 2. semester, dels fordi det giver bedre muligheder for at tilrettelægge de udvidede fagpakker, dels på grund af gode erfaringer med komprimerede forløb.
  - At der ikke er krav om, at fagpakker skal strækkes over to semestre, jf. *§ 38, stk. 2*. I en almindelig fagpakke på 200 timer kan det i en semesteropbygget uddannelse fx give endog meget god mening at samle fagpakkefagene i 4. semester og dermed skabe bedre rammer for samarbejdet i fagpakken, for professionsretningen af fagene og for afviklingen af praktikperioden. Desuden kan det give 4. semester en god faglig tyngde. At strække fagpakker på 200 timer over 2 semestre udhuler også den grundlæggende ide om semesteropbygningen af uddannelsen og udfordrer mindre skoler, der kan være nødt til at samle flere elever på fx et tysk C-hold for at kunne oprette faget.
  - At det skal være muligt for elever på den toårige hf at få en fagpakke med et A-niveau mere end det, lovforslaget lægger op til, jf. *§ 37, stk. 2*. Fx vil det give god mening at udbyde engelsk A/historie A og relevant fag på B-niveau i en fagpakke, når eleverne skal fungere som borgere i en global verden, jf. formålsformuleringen.

De udvidede fagpakker

- Når det gælder de udvidede fagpakker, jf. *§ 33, stk. 4*, gør den beskrevne struktur det meget vanskeligt at tilrettelægge en udvidet fagpakke med et acceptabelt timetal i 3. og 4. semester. Den udvidede fagpakke rummer 1.705 timer plus 250 timers undervisningstid, i alt 1.955 timers undervisningstid. Den toårige uddannelse til almen studentereksamen (studenterkursus) rummer 1.845 timers undervisningstid og overstiger normalt ikke 1.895 timers undervisningstid, jf. *§ 19 stk. 7*. Samtidig tilrettelægges studenterkursus over to år, mens den udvidede fagpakke først vælges i slutningen af 1.hf. Det undrer os, at kravene til den udvidede fagpakke på hf således bliver meget større end kravene på studenterkursus, og vi kan ikke se, at det er i overensstemmelse med den politiske aftale, hvor det på side 35 fremgår, at "De udvidede fagpakker skal rumme en samlet uddannelsestid på 1875 timer".

Efter vores opfattelse vil det være muligt at tilrettelægge et hf-forløb med en udvidet fagpakke på 1.875 timer og opnå en jævn fordeling af timerne over alle fire semestre. Mankoen på 80 timer kan fx findes ved i 3. og 4. semester at integrere projekt- og praktikforløbet samt dele af 80 timers-puljen i den udvidede fagpakkes undervisningstid.

Samtidig anbefaler vi, at der åbnes for, at skolerne kan tilrettelægge en fagpakke med start i andet semester, blandt andet i de tilfælde, hvor skolen udbyder en udvidet fagpakke til målrettede og afklarede elever.

Endelig går vi ud fra, at det eksamensresultat, som en elev opnår med en hf-eksamen med en udvidet fagpakke, udregnes på baggrund af alle de fag og niveauer, der indgår i uddannelsesforløbet (også de ekstra A-og B-niveauer).

Den supplerende overbygning

- Vi noterer med tilfredshed, at den supplerende overbygning tænkes ind i både gsk- og hf-enkeltfagsregi og glæder os til at løfte opgaven med de universitetsrettede forløb både for hf-studerende og for eux-eleverne. Vi vil gerne opfordre forligspartierne til at sikre bedre rammer for tilrettelæggelse af det supplerende overbygningsforløb, jf. § 41, stk. 4, som vil være påkrævet, hvis en hf-student med en fagpakke uden overbygning ønsker at opnå adgang til en universitetsbacheloruddannelse. En supplerende overbygning skal bestå af 250 timer og vil være et forløb af op til et halvt års varighed, som hf'eren gennemfører efter sin hf-eksamen.

Vi mener, at det fx bør være muligt for de elever, som har valgt en fagpakke uden overbygning og som undervejs i hf-forløbet finder ud af, at de vil gå universitetsvejen, at gennemføre det supplerende overbygningsforløb dels i 4. semester og dels umiddelbart efter hf-eksamen i juli og august, så hf'eren bliver klar til studiestart 1. september. Derved spares udgifter til SU. Vi ser for os, at de 250 timer fx deles op, så eleven følger 125 timer parallelt med de øvrige timer i 4. semester og gennemfører de resterende 125 timer i juli og august. Tilsvarende mener vi, at de skoler, der tilrettelægger overbygningen over et halvt år i hf-enkeltfagsregi skal have mulighed for at tilbyde kurserne et relevant C-niveau-fag sammen med de andre løft, fx i et overbygningsforløb med matematik A, kemi B og fysik C.

Behovet for at kunne tilrettelægge uddannelsen fleksibelt og efter lokale forhold angår altså både det toårige forløb - med og uden overbygning - og det supplerende overbygningsforløb.

Samlæsning

- Vi noterer med tilfredshed, at lovforslaget lægger op til større frihedsgrader når det gælder samlæsning af fag og hold, jf. § 31 og bemærkningerne hertil. Gode muligheder for at samlæse fag og hold på toårigt hf med fag og hold på hf-enkeltfag er en præmis for at kunne levere et varieret og alsidigt udbud lokalt og regionalt. Dette giver også mindre VUC'er mulighed for at tilrettelægge et bedre og mere fleksibelt hf-tilbud, både når det gælder toårigt hf, hf-enkeltfag, de udvidede fagpakker og den supplerende overbygning.

Projekt- og praktikforløb

- I § 36 beskrives som noget nyt i hf-uddannelsen projekt- og praktikforløb. Lederforeningen er tilfreds med, at lovforslaget lægger op til, at de nye projekt- og praktikforløb skal bruges til faglig fordybelse og dermed er med til øge timerammen i de fag, der indgår. Vi er ligeledes glade for, at der er lagt op til forholdsvis frie rammer for, hvor praktikforløbene vil kunne afvikles.

Efter vores opfattelse bør der afsættes ressourcer til at udvikle og koordinere projekt- og praktikforløbene, da dette nye element i uddannelsen er nyt og vil kræve ekstra ressourcer. Vi anbefaler ligeledes, at det fremgår af eksamensbeviset, hvilke projekt- og praktikforløb eleven har deltaget i for at fremme den seriøsitet og betydning, som projekt- og praktikforløbene tildeles i reformen.

Forhold i hf-enkeltfag

- Efter vores mening mangler der en paragraf, som supplerer den overordnede formålsbestemmelse og beskriver hf-enkeltfags selvstændige profil på samme måde som § 3, § 4, § 5 og § 6 supplerer formålsbestemmelserne for htx, hhx, stx og toårigt hf. Der findes allerede en supplerende formålsbeskrivelse for hf-enkeltfag i § 4 i den gældende hf-lov, og en sådan bør også findes i den nye lov af hensyn til den ligeværdighed mellem de gymnasiale uddannelser, som søges fremmet med lovforslaget.
- Ifølge lovforslagets § 41, stk. 3 skal det ikke længere være muligt at lade de to faggrupper indgå i en fuld højere forberedelseseksamen. Derimod skal enkeltfagskursister følge fagene i faggrupperne som enkeltfag. Lederforeningen stiller sig helt uforstående overfor denne begrænsning i hf-enkeltfagsuddannelsen, og vi kan ikke læse en sådan begrænsning i den politiske aftale bag reformen. Efter vores opfattelse er der ingen rationelle begrundelser for at nægte en hf-enkeltfagskursist mulighed for at følge de to faggrupper og lade dem indgå i en fuld højere forberedelseseksamen. I dag udbyder flere VUC'er de to faggrupper til enkeltfagskursister. Tilbuddet er godt, blandt andet fordi det sikrer disse kursister et naturligt flerfagligt element i deres uddannelse, men også fordi samspillet mellem toårigt hf og hf-enkeltfag fungerer uproblematisk, samtidig med at det er med til at sikre mindre skoler i udkantsområderne et fleksibelt enkeltfagsudbud til gavn for kursister og samfund.

Også for enkeltfagskursister spiller kultur- og samfundsfaggruppen en vigtig rolle i realiseringen af nye elementer i formålsformuleringen om at forberede kursisterne til medbestemmelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre.

Ved at give enkeltfagskursister mulighed for at følge en faggruppe spares endvidere midler til afholdelse af prøver, eftersom kursisten skal aflægge en prøve frem for tre prøver.

I lyset af lovforslagets intention om at give skolerne større frihedsgrader når det gælder samlæsning, jf. § 31 og bemærkningerne hertil, kan vi kun opfordre forligspartierne til at fjerne ovennævnte unødige barriere for at kunne udbyde et fagligt stærkt og relevant fagtilbud på hf-enkeltfag – i hele landet. Det bør være op til det enkelte VUC, om det vil udbyde en faggruppe eller ej.

Hvis en hf-enkeltfagskursist gennemfører en eller begge faggrupper, bør kravet om et skriftligt eksamensprojekt bortfalde for denne kursist, jf. også vores kommentarer ovenfor til § 46, stk. 2, hvor vi foreslår en intern skriftlig opgave på tværs af de tre fag i en faggruppe. En sådan intern opgave kan afløse eksamensprojektet, hvorved der igen spares tid og ressourcer.

- I § 17 beskrives optagelseskravene til gymnasial enkeltfagsundervisning. Lederforeningen har i brev af 5. juli 2016 til ministeren og ordførerne gjort opmærksom på, at vi finder det uheldigt, at gymnasieforliget og nu lovforslaget fastholder det nuværende krav om, at ansøgere tidligst kan optages et år efter at de har forladt 10. klasse, når der samtidig åbnes for at ansøgere kan optages direkte fra 9. klasse på toårigt hf.

Et krav om at ansøgere (fortsat) skal have været ude af skolesystemet et år, inden de kan optages på hf-enkeltfag, udgør en barriere for forholdsvis få ansøgere, og kravet vil forlænge deres uddannelsesforløb unødigt. Ved at åbne for at ansøgere kan optages på hf-enkeltfag efter 10. klasse vil også de elever, der ikke har kunnet finde sig til rette på deres valgte ungdomsuddannelse, og de elever, der dumper på deres første semester eller som klarer sig under forventning i screeningerne, kunne komme videre med deres uddannelse uden at skulle vente et halvt år. Alternativt anbefaler vi derfor, at man som minimum kan optages på hf-enkeltfag et halvt år efter 10. klasse.

Intet taler for at adgang fra 10. klasse vil udfordre sondringen mellem ungdomsuddannelser og voksenundervisning væsentligt. Ifølge VUC-sektorens årsrapport fra 2015 udgør gruppen af kursister under 20 år 10 procent af kursisterne på hf-enkeltfag, mens 90 procent af kursisterne på hf-enkeltfag er over 20 år. Hf-enkeltfag er, på trods af et mindre antal unge under 20 år, et tilbud til voksne.

Vi har i øvrigt bemærket, at ansøgere ifølge lovforslaget kan søge optagelse på den toårige uddannelse til almen studentereksamen direkte efter 10. klasse. Denne uddannelse er målrettet unge og voksne med interesse for viden, fordybelse, perspektivering og abstraktion, jf. § 2, stk. 3. Hf-enkeltfag er beskrevet med de samme karakteristika, jf. § 2, stk. 4. Efter vores opfattelse bør der af hensyn til ligestillingen mellem uddannelserne gælde de samme optagelseskrav på hf-enkeltfag som på den toårige uddannelse til almen studentereksamen.

- Med lovforslagets § 47 lægges der op til, at idræt eller et af de kunstneriske fag bliver obligatorisk fag, hvis en kursist ønsker at sammenstykke hf-enkeltfag til en fuld højere forberedelseseksamen. Efter de gældende regler om deltagerbetaling skal en kursist betale 1.100 kr. for idræt eller et kunstnerisk fag, mens de øvrige obligatoriske fag og faggrupper koster 450 kr. pr. fag/faggruppe, jf. bekendtgørelse om den almindelige og forhøjede deltagerbetaling ved almen voksenuddannelse og almen gymnasiale uddannelser.

En sådan prisforskel på obligatoriske fag er ikke rimelig og også uforklarlig, samtidig med at den giver administrativt merarbejde. Efter vores mening bør alle fag, der er obligatoriske i en fuld højere forberedelseseksamen, fortsat koste 450 kr., og vi opfordrer forligspartierne til at sikre dette.

Merit

- Vi er meget tilfredse med, at lovforslaget lægger op til en videreførelse af reglerne om merit, jf. § 18 i lovforslaget, herunder mulighed for merit ved substitution. Efter vores opfattelse bør alle de fag, som en elev har læst på en vilkårlig anden ungdomsuddannelse, kunne give merit i sammenstykningsen af hf-enkeltfag til en fuld højere forberedelseseksamen for at minimere spildtid og ressourcer.

Gymnasial supplerings

- Vi er glade for, at reformen viderefører muligheden for gymnasial supplerings, jf. § 54, for de studenter, der skal opfylde et specifikt adgangskrav for at blive optaget på en konkret uddannelse, uagtet at reformen lægger op til en større målretning af uddannelserne, hvorved anvendelsen af gymnasial supplerings formodentlig vil dale på sigt. Vi er enige i lovforslaget om, at studenter som supplerer et fag eller et niveau på gymnasial supplerings eller anden enkeltfagsundervisning, får genberegnet det adgangsgivende eksamensresultat, men vi er uenige i, at prøveresultaterne kun kan reducere eksamensresultatet.

Vi mener, at prøveresultater også bør kunne føre til et højere eksamensresultat. Dette er specielt vigtigt for hf'ere, som med en hf-eksamen uden overbygning er nødt til at supplere for at få adgang til en universitetsbachelor. Disse hf'ere vil ikke være ligestillet med hf'ere med en udvidet fagpakke, og denne forskelsbehandling er ikke rimelig.

Ud over ovenstående har lederforeningen en række generelle kommentarer:

- Foreningen finder det stærkt bekymrende, at reformen finansieres ved en ændring af tælledagen, jf. pkt. 3 om *Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige* (side 76). På VUC vil en del af de elever, der optages på hf, være elever der ikke kommer direkte fra grundskolen, og sådanne elever har et større frafald i begyndelsen af uddannelsen. VUC'erne vil derfor blive ekstra hårdt ramt af en flytning af tælledagen. Vi tager forudsætningen om en udgiftsneutral reform til efterretning, men vi finder det tidsmæssige sammenfald med forholdsvist voldsomme besparelser på uddannelsesområdet og ændring af tælledagen meget kritisabelt.
- Der bør tilføres ekstra målrettede midler til kompetenceudvikling af lærere og ledere i en overgangsperiode, ligesom der bør afsættes midler til forsøgs- og udviklingsarbejde for at understøtte implementeringen af reformen. En så gennemgribende reform dels på det organisatoriske niveau, men også for de enkelte fag, valgfag og fagpakker bør ledsages af målrettede midler, der kan støtte op om reformen og medvirke til at sikre, at den kommer godt i gang. Lederforeningen deltager gerne i videre dialog med ministeriet om, hvordan sådanne målrettede midler kan anvendes mest hensigtsmæssigt til gavn for alle involverede.
- Det fremgår ikke eksplicit af lovforslaget, hvordan overbygningen på en hf-eksamen eller en højere forberedelseseksamen, jf. § 41, stk. 4, skal finansieres. Vi forudsætter, at overbygningen finansieres med hf-enkeltfagstaxametret.
- Efter vores mening skal timepuljen på 80 timer, jf. § 33, stk. 5, anvendes til kollektive tiltag, da alt andet vil være meget udgiftsdrivende.
- Ifølge den politiske aftale kan dele af timepuljen bruges til et ekstra valgfag, jf. side 29 i aftalen. Det forstår vi således, at hvis skolen vælger at udbyde to nye fag på henholdsvis B- og C-niveau, § 37, stk. 2, i lovforslaget, fx tysk B/fysik B og et C-niveaufag, kan skolen bruge timer af timepuljen, så elevens frie valgfag også kan være på B-niveau.
- Der bør tydeliggøres, at der er forskel på frafald og omvalg, og fremadrettet må det sikres, at omvalg ikke registreres som frafald – heller ikke til hf-enkeltfag.

- Vi mener, at kravet i § 8 stk. 3 og § 9 stk. 3 om, at ansøgeren skal have modtaget prøveforberedende undervisning i 2. fremmedsprog i 5.-9. klasse for at få retskrav på optagelse, skal fraviges for ordblinde elever. Mange ordblinde har ikke 2. fremmedsprog, hvilket giver god mening, da ordblindhed ofte har sammenhæng med generelle udfordringer i forhold til sproglige delkompetencer. Efter vores opfattelse bør et krav om 2. fremmedsprog ikke være en barriere for ordblinde i forhold til at opnå retskrav på optagelse.
- Vi anbefaler generelt en gennemgribende gennemgang af hele prøve- og eksamensområdet, herunder at der ses på ressourceforbruget, der medgår til afholdelse af prøver og eksamener.
- I øvrigt har vi følgende synspunkter på evaluering og prøve:
  - At evaluerings- og prøveformerne skal tilpasses målgruppen, og at prøverne så vidt muligt ses som en del af læringsforløbet og understøtter dette.
  - At anvendelsesorientering/innovation skal afspejles i prøverne, som bør have fokus på produktion fremfor reproduktion.
  - At prøveformerne bør minimere risikoen for snyd.
  - At inddrage brugen af porteføljeeksamen i højere grad. Brugen af porteføljeeksamen fremmer refleksion over egne produkter og egen læring, og projekt/- og praktikforløb kan med fordel inddrages i arbejdet med porteføljer.
  - At antallet af 24-minutters-prøver minimeres, da de i høj grad lægger op til reproduktion og paratviden.
- Lovforslaget nævner ikke virtuel undervisning. Lederforeningen anbefaler, at de nuværende rammer for virtuel undervisning videreføres.
- Når det gælder overgangsordninger for hf-enkeltfag, jf. § 75, stk. 5, så anbefaler vi en overgangsordning på tre år.

Vi glæder os til at bidrage til implementeringen af den nye hf-uddannelse, og håber på yderligere dialog med ministeren og ministeriet om mange af de nye elementer og udviklingen heraf.

Vi deltager meget gerne i udviklingsarbejde om fx udvikling af en centralt stillet prøve, jf. § 11, en standardiseret vurdering af ansøgers faglige, sociale og personlige forudsætninger, jf. § 12, og udvikling af en vurdering af ansøgers faglige kvalifikationer og forudsætninger i øvrigt, jf. § 17, i lovforslaget. VUC'erne har stor erfaring med at optage personer, der ikke kommer direkte fra 10. klasse, jf. også vores erfaring med at optage kursister på hf-enkeltfag. Vi deler gerne vores viden og erfaringer med ministeriet og andre interessenter om, hvordan vurderingsprocesser kan tilrettelægges hensigtsmæssigt, og hvad indhold og dokumentationskrav i standardiserede vurderinger kan være.

Med venlig hilsen

Verner Rylander-Hansen
Formand for Lederforeningen for VUC

21. september 2016/kpr

Lederforeningen for VUC – bilag til svar på høring over udkast til to lovforslag (opfølgning på aftale om styrkede gymnasiale uddannelser)

Forslag til prøve i de to faggrupper i hf-uddannelsen:

§XX En hf-eksamen efter den toårige uddannelse til hf-eksamen omfatter en mundtlig prøve i ét af de fag, der indgår i kultur- og samfundsfagsgruppen, og i ét af de fag, der indgår i den naturvidenskabelige faggruppe, begge efter udtræk.

I kultur- og samfundsfagsgruppen henholdsvis i den naturvidenskabelige faggruppe udarbejder eksaminanderne i slutningen af undervisningsperioden en skriftlig opgave/et projekt, der indrager væsentlige elementer af faglighed fra de tre fag i faggruppen. Den skriftlige opgave/det projekt i hver faggruppe bedømmes internt af faglærerne fra de tre involverede fag. Karakteren for den skriftlige, afsluttende opgave/projektet for kultur- og samfundsfagsgruppen og karakteren for den skriftlige, afsluttende opgave/projekt for den naturvidenskabelige faggruppe er medtællende i elevens samlede eksamensresultat

Uddybning:

Årskarakterer er ikke i overensstemmelse med læringsmiljøet på hf. Den foreslåede løsning giver - via en afsluttende, skriftlig opgave - bedømmelse i de fag, der ikke udtrækkes til mundtlig eksamen, uden at der indføres årskarakterer.

Den beskrevne model giver en høj vægtning af eksamenskarakteren med ekstern censur, hvilket ligger i tråd med den politiske ambition om at sikre et ensartet karakterniveau på tværs af de gymnasiale uddannelser. I den beskrevne løsning med en internt bedømt skriftlig opgave som samlet afslutning på de tre fag i en faggruppe vægter den interne karakter $\frac{1}{2}$ og mundtlig eksamen med ekstern censur vægter $\frac{1}{2}$ i den samlede bedømmelse af fagene i faggruppen. En alternativ løsning, hvor der gives årskarakterer i alle tre fag, betyder at karakteren for en faggruppe består af to interne karakterer (årskarakterer) samt en eksamenskarakter med ekstern censur. De interne karakterer vægter således $\frac{2}{3}$ mens mundtlig eksamen med ekstern censur kun vægter $\frac{1}{3}$ i den samlede bedømmelse af fagene i faggruppen.

Faggrupperne på hf bidrager væsentligt til den almene dannelse ved at give eleverne mulighed for at fordybe sig og for at anvende fagene på virkelighedsnære problemstillinger. Det faglige samarbejde styrkes ved at det evalueres med en medtællende karakter. Der bør være overensstemmelse mellem det faglige indhold i læreplanerne og eksamensformen.

PRIVATE GYMNASIER OG STUDENTERKURSER

København, den 26. september 2016

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Att.: audgym@uvm.dk

Ang.: Høring – gymnasielov – Private Gymnasier og Studenterkurser.

Private Gymnasier og Studenterkurser vil hermed takke for muligheden for at deltage i høringen vedr. lovforslaget.

Først og fremmest vil vi udtrykke vores glæde og tilfredshed med, at de private gymnasier i forslaget har fået betydelige frihedsgrader ved, at vi kan substituere 5 fag (§25, stk. 7) med andre fag fra den gymnasiale fagrække. Endvidere er det glædeligt, at tilrettelæggelsen af undervisningen i idræt og det kunstneriske fag i både stx og hf ikke behøver følge bestemmelserne i fagbekendtgørelserne. Det giver mulighed for, at de private gymnasier kan profilere sig klarere med udgangspunkt i den enkelte skoles værdigrundlag. I modsætning til de offentlige gymnasier er de private ikke en del af den offentlige forsyning af standardgymnasiekapacitet og det er derfor helt rimeligt, at skolerne indenfor rammerne af stx- og hf-uddannelsen får mulighed for en tydeligere profilering. Vi havde ønsket os, at der også ville blive mulighed for frit selv at kunne tilrette læringselementer, og skal beklage, at dette ikke er medtaget i lovforslaget. Endvidere havde vi gerne set, at vi ville kunne få mulighed for at udbyde hhx- og htx-uddannelserne eller få lov til at udbyde studieretningerne/studieretningsfagene i en kombination med stx-fagene som en kombinationsuddannelse (f.eks. kommunikation/IT og programmering, sammen med fagene matematik A og fysik B samt den øvrige stx-fagrække). Der er skoler i vores forening, der både har en grundskole og gymnasieafdeling og gennem en årrække har oparbejdet en stor erfaring både pædagogisk og didaktisk med overgangen mellem grundskole og gymnasium.

For at have et tilbud inden for ungdomsuddannelser til så stor en gruppe af vores grundskoleelever som muligt, ønsker vi at tilbyde en bredere vifte af gymnasieuddannelser. At det udelukkende er stx, der har denne status på de private institutioner, er historisk betinget, og tager ikke udgangspunkt i de udfordringer som reformen søger at løfte her i det 21. århundrede.

I følgelovgivningen så vi gerne, nu hvor man er i gang med en lovrevision, at kravet om bygningsmæssig enhed fjernes, så det bliver muligt også for os på lige fod med de offentlige gymnasiale institutioner at drive flere udbudssteder.

Vi vil også udtrykke vores store tilfredshed med, at der gives mulighed for, at der etableres en ordning, så Rudolf Steiner-skoler, kan få tilskud til deres 11. og 12. skoleår. Det øger diversiteten i vores ungdomsuddannelsessystem og giver en større gruppe medborgere mulighed for at deltage i Steinerskolernes undervisningstilbud, fordi der kommer statsstøtte til uddannelsen i 11. og 12. skoleår på lige fod med andre ungdomsuddannelser. Der er nogle strukturelle problemer med at tilpasse Steinerpædagogikken til hf-strukturen, ligesom der kan være nogle overgangsproblemer vedr. lærerkompetencerne, men vi har tillid til, at ministeren vil bruge de dispensationsmuligheder, der er mulighed for i loven til at løse disse udfordringer.

Vi kunne ønske os en paragraf, der beskriver de afvigelser fra loven, som er nødvendige for at de tyske og det franske gymnasium kan fungere under denne lov og vi er bekymrede over, at den danske stat har opsagt statsaftalen mellem Danmark og Frankrig vedr. Det Franske Gymnasium Lycée Prince Henri.

Om loven som helhed mener vi, at det er problematisk, at der er så mange detaljerede bestemmelser for de 4 gymnasiale uddannelser i selve loven.

Kommentarer til de enkelte kapitler og paragraffer:

§2, stk. 4: Det er uforståeligt, at stx, hhx og htx ikke fremover kan tilrettelægges som enkeltfagsundervisning. Det mindsker fleksibiliteten i uddannelsernes tilrettelæggelse til skade for de elever, der på den ene eller anden måde ikke går den lige vej.

Kapitel 2: Det er meget detaljerede optagelseskrav, der hermed skrives ind i loven. Vi forventer, at det ligesom i den gældende optagelsesbekendtgørelse præciseres, at private gymnasier kan optage deres 'egne' elever uafhængigt af, hvordan andre skoler har vurderet dem.

§11: Vi vil foreslå, at der ikke kan fastsættes regler for den samtale, som skolens rektor gennemfører. Vi foreslår at ordlyden af §11, stk. 2 bliver: *Ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan fastsætte regler om den centralt stillede prøve.* Bemærk i øvrigt, at der er en skrivefejl i stykket.

§12, stk.3: Vi er bekymrede over at vurderingerne af ansøgernes forudsætninger for at påbegynde og gennemføre uddannelsen skal standardiseres, og at ministeren kan fastsætte regler for denne standardisering. Det er mennesker, vi har med at gøre, og mennesker er heldigvis forskellige, så man kan frygte, at en standardisering af sådanne vurderinger ikke afdækker den enkelte ansøgers potentialer eller begrænsninger.

§16: Det er en intention med loven, at de gymnasiale uddannelser ligestilles. Det er nu muligt at optage elever på hf direkte fra 9. klasse, og vi mener, at det vil være rimeligt, at også den 2-årige stx-uddannelse kan optage elever fra 9. klasse. Uddannelsen er ifølge forslaget målrettet unge og voksne med præcis de samme interesser, som den 3-årige stx. At uddannelsen i modsætning til den 3-årige OGSÅ er rettet mod voksne betyder jo ikke, at visse unge lige efter 9. klasse ikke vil have glæde af at blive optaget på den 2-årige. Den 2-årige uddannelse til almen studentereksamen er en faglig særlig krævende uddannelse, og det vil aldrig blive en hovedvej for flertallet af de mange elever, der ønsker at påbegynde en ungdomsuddannelse direkte efter 9. klasse, men

vores studenterkurser modtager hvert år henvendelser fra unge, der ønsker optagelse på kurserne, men som ikke har lyst til at gå i 10. klasse. Hvorfor tvinge de unge og egnede til at gå i 10. klasse, hvis de ikke har behov eller lyst dertil? Vi modtager også hvert år henvendelser fra unge, der er droppet ud af 1.g. på andre 3-årige gymnasier, fordi de ikke passede ind i ungdomskulturen. Vi kunne i flere tilfælde overføre dem i samarbejde med de almene gymnasier, men det giver loven ikke mulighed for. De kan så vælge at søge ind året efter med et års forsinkelse i deres uddannelse til følge. De, der ønsker at komme ind på den toårige uddannelse til almen studentereksamen direkte efter 9. klasse, er ofte unge, der kan betegnes som asynkrone. De er fagligt set langt foran deres jævnaldrende, men socialt set bagefter. Ofte mistrives de derfor i de normale ungdomsmiljøer, der findes på de øvrige ungdomsuddannelser med frafald eller forsinkelse af uddannelsen til følge. På institutioner med den toårige uddannelse til almen studentereksamen er gennemsnitsalderen lidt højere, fagligheden særlig høj, og der er mindre fokus på at skal agere i et gennemsnitligt ungdomsmiljø for 16-17-årige. Det er synd for de unge, spild af offentlige ressourcer og vi forsinker et ungt menneske ét år fra at påbegynde sin videregående uddannelse.

Vi vil derfor foreslå §16 affattet således: *Optagelse på den toårige uddannelse til almen studentereksamen, kan tidligst finde sted efter afslutning af 9. klasse efter bestemmelserne i lov om folkeskolen eller gennemført en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Institutionens leder afgør ud fra en vurdering af ansøgerens faglige kvalifikationer og forudsætninger i øvrigt, om en ansøger kan optages.*

§17: Flere af vores skoler har tidligere haft gode erfaringer med at kombinere 10. classes-undervisningen med nogle udvalgte gymnasiale enkeltfag. Vi vil derfor foreslå, at der hjemles mulighed for at elever i de private gymnasiers grundskoler kan gennemføre gymnasiale enkeltfag.

Kapitel 3 og 4: Generelt finder vi, at kapitlerne beskriver organiseringen og indholdet af undervisningen alt for detaljeret. F.eks. finder vi det overflødigt centralt at bestemme, at der skal screenes i matematik og gennemføres evalueringssamtaler i grundforløbet, som det er gjort i §21, stk. 5 og 6.

§21: Det fremgår ikke af lovforslaget, hvilket omfang grundforløbet har, men det forlyder, at alle timerne til det skal tages fra matematik og de naturvidenskabelige fag. Dette forekommer særlig problematisk på de studieretninger, hvor der er meget få timer i disse fag.

§26, bilag 1: Det forekommer os uforståeligt og ulogisk, at spansk begyndersprog A ikke kan indgå i studieretningerne med samfundsfag A og musik A på lige fod med fransk (og tysk) begyndersprog A. Og så mangler vi en studieretning med engelsk A og matematik A. Den er meget efterspurgt på vores skoler.

§31: Vi glæder os over den udvidede adgang for samlæsning af klasser og hold, men af forligsteksten fremgår det, at matematik i et samlet forløb til A-niveau ikke kan samlæses med et forløb til B-niveau de første 2/3 af forløbet. Det vil være en stor fordel for de private gymnasier, som gennemsnitligt er ret små, hvis der gives mulighed for denne samlæsning.

§37, stk. 6: Vi er yderst tilfredse med, at idræt og det kunstneriske fag kan tilrettelægges frit og at vi kan begrænse skolens fagpakkeudbud.

§46, stk. 1, nr. 5: Efter vores opfattelse er der på hf lige så gode argumenter for at gennemføre en mundtlig eksamination i SSO, som der er på stx for at gøre det med SRP. Vi ønsker os, at SSO'en skal 'forsvares' mundtligt.

§46, stk. 2: Det er efter vores opfattelse noget rod at have karaktergivning i en ellers karakterfri skoleform. Vi vil advare imod det.

§64, stk. 1: Vi ønsker ikke, det skal være obligatorisk at en skole tilbyder frivillig undervisning. Derfor ønsker vi et 'kan' indsat i stykket, så stykket kan affattes således: *Institutionen kan tilbyde eleverne frivillig undervisning.*

Følgelovgivningen

I følgelovgivningens §3, stk. 2 ønsker vi som ovenfor nævnt, at htx og hhx skrives ind.

I §3, stk. 10: Det er efter vores opfattelse en meget bred bemyndigelse ministeren får. Bør det ikke bare handle om de data, ministeriet har krav på.

Vi håber, vores bemærkninger giver anledning til overvejelser og ændringer og ser vi frem til den endelige lovfremstilling, debatten om loven, vedtagelsen og ikke mindst det kommende bekendtgørelsesarbejde.

Vi står naturligvis til rådighed med yderligere oplysninger og forklaringer.

Venlig hilsen

Crilles Bacher
Formand
Private Gymnasier og Studenterkurser

Fra: rr@rigsrevisionen.dk
Sendt: 13. september 2016 10:21
Til: UVM - AUDGYM
Cc: Marianne Thomsen; Tala Overlade; UVM - UVMIPPOST
Emne: Vedr. sagen <28012> : Høring - følgelovudkast (Rigsrevisionen)
Signeret af: rr@rigsrevisionen.dk

AppServerName: esdh-uvm-stil
ArchiveStatusCode: 3
DocumentID: 16/09939-24
DocumentIsArchived: -1

Rigsrevisionen har gennemgået følgelovudkastet med særlig fokus på bestemmelser vedrørende revisions- og/eller regnskabsforhold.

Rigsrevisionen kan konstatere, at følgende fremgår på side 50 til nr. 10:

"Bestemmelsen er ny i lov om private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen (hf-kurser), hvis titel foreslås ændret til lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, men tilsvarende bestemmelser findes i 31, stk. 3, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og § 54, stk. 3, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at ministeren for børn, undervisning og ligestilling kan fastsætte myndighedskrav i tilfælde, hvor der ikke er pligt til at anvende fælles systemer i medfør af den gældende § 26, stk. 2. De tilsvarende bestemmelser i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. er brugt til at fastsætte krav til studieadministrative it-systemer i form af en systemrevisionserklæring. Idet de private institutioner for gymnasiale uddannelser udbyder de samme almen gymnasiale uddannelser som institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse findes det hensigtsmæssigt, at institutionerne er omfattet af de samme krav til de studieadministrative systemer.

Der henvises til pkt. 2.18. i de almindelige bemærkninger".

Rigsrevisionen skal hertil bemærke, at Rigsrevisionen ikke udfærdiger systemrevisionserklæringer, heller ikke hvis systemdrift mv. udføres af en statslig institution (fx STIL) omfattet af Rigsrevisorloven.

Med venlig hilsen

Lisbeth Gravlund Højrup
Fuldmægtig

RIGSREVISIONEN

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 83 91

lgh@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Fra: Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling [<mailto:massfors@notes.uvm.dk>]
Sendt: 26. august 2016 11:38

REU

Rådet for de grundlæggende
Erhvervsrettede Uddannelser

Ministeriet for Born, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
(Sendt pr. e-mail til: audgym@uvm.dk)

Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelsers (REUs) horingssvar vedr. udkast til to lovforslag (opfølgningsaftale om styrkede gymnasiale uddannelser)

REU har ved mail fra Ministeriet for Born, Undervisning og Ligestilling af 26. august 2016 modtaget nævnte udkast til følgende to lovforslag med høringsfrist den 23. september 2016:

1. Udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser
2. Udkast til forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (Indførelse af folkeskolens afgangseksamen, adgangskrav til erhvervsuddannelserne samt ændringer som følge af lovgivning om de gymnasiale uddannelsers indhold mv.).

REU behandlede sagen på rådets møde den 23. september 2016 og skal på den baggrund bemærke nedenstående. Rådet henviser samtidig til erhvervsuddannelseslovens § 35, hvorefter REU rådgiver om de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser, hvorfor REU alene afgiver høringsvar vedrørende lovforslaget nævnt i pkt. 2 ovenfor.

1. Ændrede krav til uddannelsesparathedsvurderingen i 8. klasse

Regeringen foreslår at indføre krav om mindst 5,0 i gennemsnit af alle afsluttende standpunktskarakterer i 8. klasse som faglige forudsætninger for at blive erklæret uddannelsesparat til gymnasiet i 8. klasse. For parathedsvurdering til erhvervsuddannelserne er kravet mindst 4,0 i gennemsnit.

REU kan tilslutte sig, at kravet om mindst 4,0 som faglig forudsætning for at blive erklæret uddannelsesparat til erhvervsuddannelserne videreføres uændret.

2. Ændrede optagelseskrav til erhvervsuddannelserne

Lovforslaget lægger op til, at en ansøger, som ikke har bestået afgangseksamen, men som opfylder det hidtidige krav om at have opnået et gennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik ved 9. - eller

Rådet for de Grundlæggende
Erhvervsrettede Uddannelser (REU)

Rådssekretær
Per Pagh Aarestrup
Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf 3392 7332
e-mail: reu@uvm.dk

23. september 2016

10. klasseproverne eller kan dokumentere et tilsvarende resultat fra en tilsvarende prøve, fortsat kan optages.

REU kan tilslutte sig forslaget.

3. Eux

Regeringen foreslår, at den studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse, forkortet eux i fremtiden skal betegnes erhvervsfaglig studentereksamen.

REU mener ikke, at dette navn er velvalgt, da det indikerer, at eux først og fremmest er en gymnasieuddannelse/studentereksamen i stedet for at være en erhvervsuddannelse.

REU opfordrer derfor til at overveje et andet navn f.eks. erhvervsuddannelse med studiekompetence (eux).

Danske Erhvervsskoler og –Gymnasier – Lederne (DEG-L) tilkendegiver i forhold hertil, at DEG-L ikke kan tilslutte sig et forslag om navneændring til erhvervsuddannelse med studiekompetence (eux). Der henvises til bemærkninger fra DEG-L, der er vedlagt som bilag.

Endvidere foreslår regeringen at give elever, som har fuldført det studiekompetencegivende år på den merkantile eux, studiekompetence svarende til den, som gives på det nye hf (uden overbygning). Dermed bevares afstigningsmuligheden, om end med en mere begrænset studiekompetence end tidligere.

REU kan tilslutte sig dette forslag.

Handelsskolernes Lærerforening (HL) og FTF tilkendegiver i forhold hertil, at HL og FTF ikke kan tilslutte sig forslaget vedrørende studiekompetence på den merkantile eux. Der henvises til HLs bemærkninger til REUs høringsvar, samt FTFs samlede høringsvar til de to lovforslag. Begge dokumenter vedlægges som bilag.

Rådet henviser i øvrigt til organisationernes selvstændige høringsvar.

Venlig hilsen

Stina Vrang Elias
Formand

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier - Ledernes bemærkninger til REU's høringssvar vedr. udkast til lov om gymnasiale uddannelser og følgelove.

1. Ændrede krav til uddannelsesparathedsvurderingen i 8. klasse

REU kan tilslutte sig, at kravet om mindst 4,0 som faglig forudsætning for at blive erklæret uddannelsesparat til erhvervsuddannelserne videre-føres uændret.

DEG-L bakker op om forslaget.

2. Ændrede optagelseskrav til erhvervsuddannelserne

REU kan tilslutte sig forslaget, der lægger op til, at en ansøger, som ikke har bestået afgangseksamen, men som opfylder det hidtidige krav om at have opnået et gennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik ved 9. - eller 10. klasseprøverne eller kan dokumentere et tilsvarende resultat fra en tilsvarende prøve, fortsat kan optages.

DEG-L bakker op om forslaget.

3. Eux

Regeringen foreslår, at den studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse, forkortet eux i fremtiden skal betegnes erhvervsfaglig studentereksamen.

REU udtrykker tvivl om, hvorvidt dette navn ikke er velvalgt, da det indikerer, at eux først og fremmest er en gymnasieuddannelse/studentereksamen i stedet for at være en erhvervsuddannelse.

REU opfordrer derfor til at overveje et andet navn f.eks. erhvervsuddannelse med studiekompetence (eux).

Endvidere foreslår regeringen at give elever, som har fuldført det studiekompetencegivende år på den merkantile eux, studiekompetence svarende til den, som gives på det nye hf (uden overbygning). Dermed bevares afstigningsmuligheden, om end med en mere begrænset studiekompetence end tidligere. REU kan tilslutte sig dette forslag.

DEG-L kan ikke tilslutte sig opfordringen om navneændring til erhvervsuddannelse med studiekompetence (eux). DEG-L mener, at ved at kalde eux beviset for erhvervsfaglig studentereksamen, er det med til at skabe ligestilling mellem de gymnasiale uddannelser og dermed anderkende eux beviset på lige fod med de treårige uddannelser. Der henvises til, at den erhvervsfaglige studentereksamen kun berører den studiekompetencegivende eksamen og ikke titlen som faglært. Dermed får elever fortsat to beviser – et svendebrev som faglært og et bevis for erhvervsfaglig studentereksamen.

DEG-L bakker op om forslaget om, at der gives studiekompetence til elever med den merkantile eux (efter det studiekompetencegivende år) svarende til den, som gives på det nye hf. Derudover mener DEG-L, at elever med den merkantile eux kan opnå generel studiekompetence ved et supplerende overbygningsforløb og selvfølgelig herunder have lige adgang til de overbygningsforløb, som elever på den nye hf har efter endt hf eksamen (§65 i udkast til lov om gymnasiale uddannelser).

København den 22. september 2016

HL har nedenstående bemærkninger til REU-udkast vedr. de to lovforslag. Begge bemærkninger omhandler eux.

HL finder at det er vigtigt, at navnet signalerer, at der er tale om en erhvervsuddannelse.
HL kan derfor støtte en opfordring fra REU til en (ny) vurdering af, hvorvidt navnet er valgt og hensigtsmæssigt.

HL kan ikke støtte en tilslutning til forslaget vedrørende studiekompetence på den merkantile eux.
HL finder det uhensigtsmæssigt, at der ændres i studiekompetencen, allerede to år efter, den nuværende lov blev indført, og inden nogen elever endnu har afsluttet et studiekompetencegivende forløb på det merkantile område. Dermed er der ingen erfaringer med den nuværende ordning, ligesom ændringen sker, før den planlagte evaluering af eux er gennemført.

I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser fremgår det, at bevis for eux 1. del omdefinieres, så beviset fremover alene giver studiekompetence på linje med en hf-eksamen eller højere forberedelseseksamen uden overbygning og således ikke længere giver generel studiekompetence. Hensigten hermed er angiveligt, at de merkantile eux-forløb ikke må fremstå som en genvej til generel studiekompetence for unge, ligesom det formodes, at gennemførselsgraden i de merkantile erhvervsuddannelser vil stige, da færre elever antages at ville vælge uddannelsen med planlagt afbrydelse efter to år. Der argumenteres også for at ændringen underbygger, at de merkantile eux-forløb er samlede uddannelsesforløb, herunder at eux-forløb er erhvervsuddannelser.

Gennemføres ændringen, er der tale om en åbenbar forringelse af de merkantile eux-elevs videreuddannelsesmuligheder efter afsluttet studiekompetencegivende forløb, som ingenlunde bygger på erfaringer; men alene synes at bygge på en mistænkeliggørelse af elevernes motiver og udokumenterede formodninger.

HL vil desuden påpege, at der jf. bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser henvises til den kommende evaluering af eux-loven, som argument for ikke at foretage ændringer, der vil kræve en ny ændring af loven. Der gælder i forhold til argumentationen for at bevare begreberne "uddannelsestid" og "elevtid", uagtet at disse begreber er erstattet af nye begreber på de øvrige gymnasiale uddannelser. Herunder hf, som der i øvrigt og ganske rimeligt drages paralleller til.

HL vil kraftigt opfordre til, at man afventer erfaringerne og evalueringen af eux, før man skridter til forringelse af elevernes videreuddannelsesmuligheder.

Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og andre love

FTF finder det uheldigt, at HF's to første semestre målrettes imod erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser også for kursister, der tager en fagpakke, der giver adgang til universitetsuddannelser. FTF foreslår, at fagpakkerne tematisk er brede nok til at rumme forberedelse til alle uddannelsesniveauer. FTF hilser det velkommen, at der videreføres en naturvidenskabelig studieretning uden matematik på B niveau.

FTF har modtaget udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og andre love i høring og har følgende bemærkninger:

Vedr. forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

HF generelt

FTF er fortsat kritisk overfor målretningen af HF imod professionsbachelor- og erhvervsakademiuuddannelser, som er meget uheldig og problematisk. Der indføres som noget nyt to forskellige former for studiekompetence: Én til de akademiske bacheloruddannelser og én til professionsbacheloruddannelser. Hvis der ikke kræves de samme adgangsforudsætninger, vil det på sigt underminere den allerede udfordrede ligeværdighed mellem de forskellige bacheloruddannelser.

Fagpakker på HF

For at understøtte, at kursisterne bliver så dygtige som de kan, bør det fremgå, at fagpakker uden overbygning reelt også er indgangen til en fagpakke *med* overbygning rettet imod videregående uddannelser på universitetsniveau. Den kursist, som starter på HF med ønske om at kvalificere sig til en universitetsuddannelse, starter på en fagpakke uden overbygning og vælger en fagpakke *med* overbygning ved udgangen af 2. semester. Derfor bør det sikres, at fagpakkerne tematisk er berede nok til at rumme både forberedelse til erhvervsakademi- og professionsuddannelser og til universitetsuddannelser. Det betyder for eksempel, at en fag-

pakke målrettet "samfund" vil skulle forberede til både socialrådgiveruddannelsen og samfunds-fag på universitetet frem til og med HF's 2.semester, derefter vil der kunne forekomme en opdeling i kursister med og uden overbygning.

FTF foreslår derfor, at §37, stk. 2 indledes således: *"Institutionen udbyder et antal fagpakker, som hver består af to fag med et naturligt fagligt samspil og er målrettet et bredt videregående uddannelsesområde på især erhvervsakademier eller professionshøjskoler (fagpakker uden overbygning) og frem til og med 2. semester tillige målrettet universitetsuddannelser inden for det samme uddannelsesområde og, der kan opnås adgang til ved valg af fagpakke med overbygning."*

Som konsekvens af, at fagpakkerne skal rette sig imod et bredt felt af videregående uddannelser på erhvervsakademier eller professionshøjskoler, foreslår FTF, at det i bemærkningerne til §37 fastslås, at det derfor ikke er muligt at have en fagpakke, der bærer en enkelt uddannelses navn som titel eller at markedsføre fagpakker, som hovedsageligt rettet imod én enkelt uddannelse. Dette skal sikre, at kursisterne har et reelt uddannelsesvalg efter HF og ikke *de facto* fastlåses til én enkelt uddannelse.

Årskarakterer på HF

FTF er kritisk overfor, at der jf. §46, stk. 2, foreslås årskarakterer på HF. Dette er ikke en del af den politiske aftale. Årskarakterer vil ændre HF's karakter grundlæggende og dermed den særlige profil, som det med aftalen er formålet at fastholde. Den meget blandende kursistgruppe på HF trives i et læringsrum, der ikke er præget af præstationskultur og karakterer. Dette særlige læringsrum er en stor del af HF's succes, som ikke bør ændres.

FTF foreslår derfor, at der findes en anden løsning til bedømmelsen af det faglige niveau i de seks obligatoriske fag i faggrupperne på HF, der ikke indebærer, at der gives årskarakterer. En mulig løsning kunne være en skriftlig projektopgave i hver af de to faggrupper, der inddrager alle fag. Der gives karakter i alle fag af de pågældende faglærere. Karaktererne for disse opgaver kan så indgå i eksamensresultat.

Optagelse

Det er problematisk og begrænsende, at hovedvægten lægges på karakterer i adgangen til de gymnasiale uddannelser. Den mere helhedsorienterede vurdering af den unge fylder væsentligt mindre, mens hovedkriteriet er karakterer. Det vil bidrage til et øget karakterfokus i uddannelsingen, der risikerer at lægge et unødigt pres på de unge og skabe dårligere forudsætninger for læring. Dette forstærkes af ændringen af folkeskolens afgangsprøve til en eksamen, hvor det fremover vil være muligt ikke at bestå folkeskolen, som blot lægger yderligere pres

på eleverne. Det store antal som udelukkes betyder, at mange motiverede unge vil være i fare for ikke at få en ungdomsuddannelse.

På baggrund af disse overvejelser mener FTF, at optagelsesreglerne ikke bør være unødigt ekskluderende.

Derfor er det uheldigt, at det ikke klart fremgår af lovens §8, at adgang til den toårige HF kan ske med et karaktergennemsnit på 2,0, sådan som det er tilfældet for de treårige gymnasiale uddannelser i §7.

FTF foreslår, at det i §8 præciseres, at dette er muligt.

I høringsbrevet hedder det: "Ifølge udkastet til gymnasielek har elever ikke retskrav på optagelse efter 10. klasse, hvis eleven af en eller anden grund ikke har aflagt prøverne i 9. klasse, selv om de har deltaget i undervisning og aflagt enten de obligatoriske 9.-klasseprøver og/eller 10.-klasseprøverne ved afslutningen af undervisningen på 10. klassetrin."

FTF finder dette problematisk, da 10. klasseprøven bør kunne stå som en tilstrækkelig dokumentation for, at eleven har det nødvendige faglige niveau for at blive optaget.

FTF foreslår derfor, at reglerne ændres så elever i 10. klasse kan opnå retskrav på optagelse til en gymnasial ungdomsuddannelse, selv om de efter 9. klasse ikke opfyldte alle adgangskrav herunder fx vedr. aflæggelse af folkeskolens 9.klasse prøve, hvis de har opnået en positiv uddannelsesparathedsvurdering og bekræftet det faglige niveau ved prøverne.

Det er ligeledes problematisk, at eleverne i 10. klasse ikke har mulighed for i alle prøvefag at aflægge prøve på 9.klasesniveau og på den måde opnå adgang til den toårige uddannelse til hf-eksamen. Dette betyder, at elever, der benytter 10. klasse til at forbedre sit faglige niveau, ikke kun skal nå niveauet for en 9.klassesprøve, men skal nå et højere niveau for at få adgang til HF.

FTF foreslår, at der skal gælde samme krav til prøveaflæggelse efter 9. og 10. klasse. Så elever kan få retskrav på optagelse i den toårige uddannelse til hf-eksamen ved at aflægge 9. klasseprøve i 10. klasse svarende til reglerne for de øvrige gymnasiale uddannelser. Derfor bør alle obligatoriske prøver ved afslutningen af 10. klasse tilbydes som 9. og 10. klasseprøve. Endvidere bør det præciseres hvilke prøvekrav, der indgår efter 10. klasse.

Studieretninger og tværfaglighed

Det er positivt, at antallet af studieretninger bliver mindre, det vil øge overskueligheden og gøre vejledningsopgaven lettere. Dog er der i reduktionen lagt vægt på generelt at hæve niveauerne. Det er tydeligt, at universiteternes forhøjede adgangskrav er en inspirationskilde til dette arbejde, og det skaber et STX, der fremstår meget universitetsrettet. Sammen med målretningen af HF bidrager dette til en tydelig spordeling og hierarkisering i de gymnasiale uddannelser.

I lyset af denne udvikling vil FTF gerne fremhæve videreførelsen af en naturvidenskabelig studieretning uden matematik A som et meget positivt element i lovforslaget. Det vil være en rigtig god vej til for eksempel de sundhedsvidenskabelige professionsbacheloruddannelser – og bidrager til, at STX fremstår relevant for elever, der ønsker en professionsbacheloruddannelse.

Mulighederne for, at institutioner kan godkendes til at udbyde lokale studieretninger, bør udvides, så lokale samarbejder med offentlige og private virksomheder, samt videns- og kulturinstitutioner kan udnyttes optimalt. Der bør ligeledes være mulighed for at oprette lokale studieretninger, der understøtter lokale arbejdsmarkeds- og erhvervsmæssige styrkepositioner.

Derfor foreslår FTF, at §26, stk. 3 affattes således: "Ministeren for børn, undervisning, og ligestilling kan godkende, at en institution med et særligt uddannelsesmiljø, bestemt faglig ekspertise eller *særlige lokale samarbejder med offentlige eller private virksomheder, videns- eller kulturinstitutioner kan udbyde en lokal studieretning.*"

Som minimum foreslås det, at de almindelige bemærkninger i 2.1.3.2.3 *studieretninger* og de specifikke bemærkninger til § 26 bringes i overensstemmelse med den foreslåede lovtæst i §26 stk. 3, som lyder: "en institution med et særligt uddannelsesmiljø eller bestemt faglig ekspertise kan udbyde en lokal studieretning". I bemærkningerne stilles et højere krav om et "helt særligt fagligt miljø". Det bør ændres til et "særligt fagligt miljø".

Afskaffelsen af almen studieforberedelse (AT) er beklagelig, og det stiller store krav til samarbejdet mellem fagene, hvis elevernes tværfaglige kompetencer skal holdes på samme niveau som tidligere. I dette lys er det uheldigt, at der med lovforslagets §30 sættes meget løse og uforpligtende rammer for det flerfaglige samarbejde. Det vil betyde, at der vil opstå et meget uensartet niveau for dette. Tværfaglighed, og de kompetencer tværfagligt arbejde giver, er afgørende både i de videregående uddannelser og på arbejdsmarkedet.

Derfor foreslår FTF, at minimumstimetallet til flerfagligt arbejde hæves betydeligt til et niveau, der reelt forpligter fagene til at samarbejde – fx til 60 timer i stedet for de foreslåede 20 timer.

Derudover foreslår FTF, at det i bemærkninger til §30 tydeliggøres, at studieretningsprojektet som hovedregel er flerfagligt og kun helt undtagelsesvis kan nøjes med at inddrage ét fag. I bemærkningerne til §30 anføres det, at "det vil ikke være udelukket at skrive i ét fag, hvis læreren vurderer, at det valgte emne egner sig bedst til ét fagligt projekt." Dette foreslås ændret til "I udgangspunktet skal opgaveemner være egnede til at inddrage to fag i besvarelsen. Kun i helt særlige tilfælde kan opgaven skrives i ét fag". Lovforslagets formulering lader det reelt være op til eleven at vælge om opgaven skal være tværfaglig i kraft af emnevalget.

Endelig foreslår FTF, at det i §30 præciseres, at "I uddannelsen til almen studentereksamen skal der løbende i gymnasietiden indgå flerfaglige forløb, *herunder forløb med skriftlige flerfaglige produktkrav*, som forbereder eleverne til arbejdet med et studieretningsprojekt på tredje år." Det kursiverede er den foreslåede tilføjelse.

Vedr.: Udkast til høringssvar til lov om ændring af lov om institutioner for almen- gymnasiale uddannelser og andre love

Lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser (§1)

Af §1 nr. 3 fremgår det, at institutionen skal medvirke til at sikre "opfyldelse af nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål". Denne bestemmelse indeholder en uklarhed angående hvilke politiske målsætninger, der kan være tale om, herunder hvilken i form målene fastsættes, hvordan de kommunikeres til institutionerne, og hvordan de evt. adskiller sig fra målene for institutionernes virke og uddannelsernes formål, som er beskrevet i lovgivningen.

Der er en fare for, at flere styringsredskaber sammenblandes, hvilket indeholder en risiko for, at dette kan stille bestyrelserne og deres medlemmer i en uafklaret og konfliktfyldt position i forhold til at varetage deres forpligtelser overfor institutionen, for eksempel dens økonomiske bæredygtighed, henholdsvis de nationale målsætninger. Denne problemstilling bliver særlig tydelig når det gælder samarbejdet med andre uddannelsesinstitutioner.

FTF foreslår, derfor at §1 nr. 3 udgår. Alternativt bør det beskrives meget tydeligere, hvordan nationale uddannelses- og institutionspolitiske mål fastsættes og kommunikeres, og hvordan samarbejdet med andre uddannelsesinstitutioner herom bliver reguleret. Fx kan udviklingskontrakter være en form, hvori ministeriet eksplicit fastlægger de mål, som institutionen forventes at bidrage til opfyldelsen af.

Eux-loven §8

FTF finder det uhensigtsmæssigt, at der ændres i studiekompetencen, der opnås på en EUX, allerede to år efter, den nuværende lov blev indført, og inden nogen elever endnu har afsluttet et studiekompetencegivende forløb på det merkantile område. Dermed er der ingen erfa-

ringer med den nuværende ordning, ligesom ændringen sker, før den planlagte evaluering af eux er gennemført.

I bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser fremgår det, at bevis for eux 1. del omdefinieres, så beviset fremover alene giver studiekompetence på linje med en hf-eksamen eller højere forberedelseseksamen uden overbygning og således ikke længere giver generel studiekompetence.

Dette vil skade værdien af EUX'en og bidrage til at videreuddannelsesmulighederne på erhvervsuddannelserne bliver ringere. Det vil skade målsætningen om at flere skal have en erhvervsuddannelse, som aftalt i EUD reformen.

FTF foreslår, at ændringer i EUX's studiekompetence afventer evalueringen af ordningen.

Vejledningsloven (§12)

I høringsbrevet hedder det, ændringer i vejledningsloven vil betyde krav om, "at anvende de afsluttende standpunktsbedømmelser ved Ungdommens Uddannelsesvejlednings endelige uddannelsesparathedsvurderinger og ikke som nu bedømmelser, som er afgivet i december måned."

FTF vurderer, at dette vil være urealistisk i forhold til de tidsmæssige rammer der er for udarbejdelse af uddannelsesplan og uddannelsesparathedsvurdering. Desuden vil forslaget medføre at elever fratages motivation til at forbedre deres faglige niveau indenfor det sidste halve skoleår i 9. klasse. FTF foreslår, derfor at dette forslag fjernes.

Bente Sorgenfrey

Formand

Lene Delfs

Fra: Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser
Sendt: 21. september 2016 17:32
Til: UVM - AUDGYM
Emne: Høring følgelovforslag - Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

AppServerName: esdh-uvm-stil

Til Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser takker for muligheden for at afgive høringssvar til følgelovforslag om gymnasiale uddannelser. Rådet behandlede sagen på sit møde 20. september 2016, men har ingen bemærkninger til det tilsendte materiale.

Venlig hilsen

Carsten Aabo

Sekretariat for Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Chefkonsulent
Center for Uddannelsespolitik
Direkte telefon: +45 7231 7865
Mobiltelefon: +45 2518 6640

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Styrelsen for Videregående Uddannelser
Bredgade 43, 1260 København K
Telefon: +45 7231 7800

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling

post@skole-forældre.dk
www.skole-forældre.dkHøringssvar sendt via mail: audgym@uvm.dk

Emne: Høring – følgelovforslag: Skole og Forældre

22. september 2016

Sags nr.:16/09939

Høringssvar over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love

Forældreorganisationen Skole og Forældre takker for det tilsendte udkast til ændringer i ovennævnte love. Skole og Forældre vil i det følgende forholde sig til de ændringer der, i forhold til ovennævnte forslag, vil berøre:

Folkeskoleloven

- Vi mener det er retvisende at ændre betegnelsen fra 9.-klasseprøverne til afgangseksamen, da der reelt er tale om en eksamen med bestå-krav.
- Skole og Forældre er tilfredse med at bestå-kravet på 2,0 ligger som et ikke-vægtet gennemsnit af de obligatoriske 9.klassesprøver. Dette skal ses i sammenhæng med de retskrav på optagelse som eleverne har til ungdomsuddannelserne, herunder de muligheder der ligger i forhold til afvigelse fra karakterkravet gennem personlige samtaler.
- Skole og Forældre er forstående over for udviklingen og det generelle ønske om at digitalisere mest muligt offentligt administration. Det kan dog bekymre at afgangseksamens-beviset fra folkeskolen kun på anmodning fra forældre og elever udleveres i udskrift. Det er fortsat ikke alle der kan anvende de offentlige it-systemer, hvilket kan gøre det endnu sværere at sikre at alle elever kommer i gang med en ungdomsuddannelse.

Vejledningsloven

- Det står noget uklart i forslaget, hvad Studievalgportfolio egentlig dækker over og hvordan en sådan tænkes integreret i den elevplan samt hvordan eleverne skal arbejde med denne. Skole og Forældre mener, at formål og mål med dette nye element bør tydeliggøres, inden vi kan forholde os til dette.

Øvrige spørgsmål stillet af ministeriet

Dot 1: Skole og Forældre mener at flest mulige skal sikres videre adgang til ungdomsuddannelserne, men samtidig skal det sikres, at eleven har mulighed for at gennemføre en gymnasial uddannelse. Der bør i denne sammenhæng ses på uddannelsesparathedsvurderingen, herunder karakterne i prøveaflægningen mv. samt evt. en personlig samtale for nærmere vurdering.

Med venlig hilsen

Mette With Hagensen
Formand for Skole og Forældre
Dir. tlf 3171 6378
mwhr@skole-forældre.dk

Morten Kruse
Sekretariatschef for Skole og Forældre
Dir. tlf 3063 0807
mkr@skole-forældre.dk

København, den 22. september 2016

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love

Skolelederforeningen takker for muligheden for at komme med høringssvar til det fremsendte forslag til lovændringer.

Skolelederforeningen finder det vanskeligt at komme med to forskellige høringssvar og har derfor valgt at sende det samme høringssvar til begge emner i forventning om at kommentarerne bliver anvendt i det relevante lovforslag.

Endvidere afsluttes foreningens høringssvar med de ønskede bemærkninger og input til de rejste problemstillinger.

Endelig vil Skolelederforeningen gøre opmærksom på, at foreningen også har skrevet et fælles høringssvar sammen med UU-Danmark, DLF og BKF.

Snaregade 10 A
1205 København K
T. 7025 1008

skolelederne@skolelederne.org
www.skolelederforeningen.org

Eksamen i stedet for prøver

Skolelederforeningen vil på det kraftigste advare imod at ændre folkeskolens afsluttende prøver i forskellige fag til folkeskolens afgangseksamen med tilhørende bestå-krav.

At skulle bestå en samlet eksamen ved afslutningen af folkeskolen sender helt forkerte signaler.

At skulle til prøve i de enkelte fag som nu, er en naturlig afslutning på de pædagogiske forløb der har været igennem skoletiden og viser, om eleven kan klare sig i pågældende fag.

Men når der tales om, at man samlet set består eksamen i folkeskolen kan budskabet opfattes helt anderledes. Man dumper – og man dumper dermed også i forhold til det der er en lige så vigtig del af folkeskolens opgave og som tydelig fremgår af folkeskolens formålsformulering, nemlig dannelse.

Folkeskolen risikerer på den måde at skabe tabere, nemlig den gruppe der kan sige: ”jeg bestod ikke folkeskolen”.

Digitalt eksamensbevis

Det er en god ide at digitalisere ”prøvebeviset” – (jvf. kommentarerne i sidste afsnit), især hvis der samtidig er taget højde for at de administrative besværligheder minimeres.

Det skal være enkelt at arbejde med og også kunne bruges af læse- og synshandicappede.

Samtidigt må der ikke komme for mange omkostninger f.eks. i form af opbevaring og datasikkerhed.

Anvendelse af afsluttende standpunktskarakterer

Skolelederforeningen kan ikke tilslutte sig, at det bliver de afsluttende standpunktsbedømmelser der danner grundlag for Ungdommens Uddannelsesvejlednings endelige uddannelsesparathedsvurderinger.

Det vil sætte såvel UU-vejlederne som skolerne i et uhørt tidspres, som i værste fald vil gå ud over den kvalitet i vejledningen som den enkelte elev kan og skal kunne forvente i forbindelse med sin første og meget afgørende valg af uddannelsesretning.

Bemærkninger til medsendte problemstillinger

Skolelederforeningen ser gerne udkastet til gymnasielov ændret, således at eleverne under alle omstændigheder har retskrav på optagelse efter 10 klasse.

Skolelederforeningen støtter den del af lovudkastet der giver eleverne mulighed for optagelse på hf-uddannelsen direkte fra 9. klasse.

Med venlig hilsen,

Claus Hjortdal
Formand

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220
København K

Dato 21.09.2016
Initialer FRJ

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser

Uddannelsesforbundet noterer sig de foreslåede ændringer af kravene til optagelse på gymnasiale uddannelser.

I forbindelse med de foreslåede optagelseskrav i §8 stk. 5 og §9 stk. 6 om at "ansøgeren har bestået folkeskolens afgangseksamen", finder Uddannelsesforbundet det væsentligt at den eksisterende særordning for *ungdomsskolens heltidsundervisning* (jf. Ungdomsskolelovens §3a) videreføres i en ny lovgivning. *Ungdomsskolens heltidsundervisning* har hidtil haft mulighed for, at udbyde 9.- og 10.-klasesforløb, både for hele hold og enkeltelever, uden prøver/eksaminer, med adgang til gymnasiale ungdomsuddannelse. Ordningen har indtil nu givet unge med forskellige pædagogiske eller psykologiske behov adgang til ordinære ungdomsuddannelser.

Med lovforslaget indføres, at en bestået afgangseksamen fra folkeskolen er en forudsætning for optagelse til såvel gymnasiale ungdomsuddannelser som erhvervsuddannelser. Det betyder, at elever fremover, for at kunne blive optaget på en erhvervsuddannelse (med mindre de har en uddannelsesaftale), skal have bestået folkeskolens afgangseksamen og have opnået et karaktergennemsnit på mindst 2,0 i henholdsvis dansk og matematik.

De unge, som ikke opfylder kravet om bestået afgangseksamen, skal ifølge udkastet ikke afskæres fra optagelse, men kan optages ud fra en helhedsvurdering på baggrund af deres karakterresultater og en samtale.

Uddannelsesforbundet mener grundlæggende, at det er problematisk at beståede eksaminer i grundskolen kommer til at udgøre en forudsætning for at komme videre på en ungdomsuddannelse. Med de skærpede adgangskrav til erhvervsuddannelserne er der en risiko for, at unge, der ikke trives i eller er motiverede for læring i mere traditionelle skolekontekster, men som vil have potentiale for at gennemføre en vekseluddannelse, ikke kommer i gang med en formelt kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Samtidig mener Uddannelsesforbundet, at det er problematisk at pålægge erhvervsskolerne en ikke-finansieret ekstraopgave med at indkalde og afholde samtalerne.

Med lovforslaget lægges op til, at EUX'en skifter navn til Erhvervsfaglig studentereksamen. Uddannelsesforbundet mener i princippet, at det er fint at uddannelsen skifter navn til noget, der er mere mundret og som betegner indholdet. Men dette forslag er ikke ret-

Uddannelsesforbundet
Nørre Farimagsgade 15
1364 København K
Tlf.: +45 70 70 27 22
info@uddannelsesforbundet.dk
www.uddannelsesforbundet.dk

visende for intentionen med uddannelsen og bør derfor ændres. Erhvervsfaglig studentereksamen sender et signal om, at der er tale om en studentereksamen med en erhvervsfaglig toning. Det var og er ikke intentionen med EUX. EUX'en er en erhvervsuddannelse med en påbygning af et gymnasialt niveau, det skal fremgå tydeligt.

Endeligt vil Uddannelsesforbundet fremhæve, at med en ny særdeles komplekse ungdomsuddannelsesstruktur med de tilknyttede adgangskriterier, vil det være nødvendigt at vejledningsindsatsen sikres ressourcer i et omfang, der står mål med ambitionerne om at unge helst skal vælge den rigtige ungdomsuddannelse i første forsøg – og helst umiddelbart efter grundskolen.

Med venlig hilsen

Hanne Pontoppidan
Formand for Uddannelsesforbundet

København 22. september 2016

UU DANMARKS HØRINGSSVAR TIL FORSLAG TIL LOV OM DE GYMNASIALE UDDANNELSER OG UDKAST TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM INSTITUTIONER FOR ALMENGYMNASIALE UDDANNELSER OG ALMEN VOKSENUDDANNELSE M.V., LOV OM INSTITUTIONER FOR ERHVERVSRETTET UDDANNELSE OG FORSKELLIGE ANDRE LOVE – HERUNDER VEJLEDNINGSLOVEN.

UU Danmark hilser lovforslagene velkomne, blandt andet fordi erhvervsuddannelsesreformen med klare adgangskrav til erhvervsuddannelserne efterlod en usikkerhed omkring adgangskravene til de gymnasiale uddannelser. Vi deler ambitionen om, at det skal være tydeligt for de unge (og deres forældre), hvad de enkelte ungdomsuddannelser rummer af muligheder, og hvilke krav der stilles. Ligeledes ser vi et potentiale i, at man med lovforslagene tilføjer EUX og HF skarpere profiler.

Vi vil samtidig udtrykke glæde over det brede flertal, der er bag reformen, men samtidig udtrykke ærgrelse over det faktum, at det er endt op med en ikke helt enkelt optagelsesproces til de gymnasiale uddannelser.

Overordnet er vi bekymrede for at besparelser, som både var i erhvervsuddannelsesreformen og også er i lovforslagene i denne høring, sammenholdt med faldende ungdomsårgange, fremkalder et uddannelsesmarked, hvor konkurrencen blandt ungdomsuddannelserne om andele af ungdomsårgangene skærpes. Det gør, at der mere end nogensinde, er behov for en sektor- og institutionsuafhængig indsats i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse og i overgangene ungdomsuddannelserne imellem. Indsatsen skal dels sikre, at alle unge rent faktisk bliver udfordret i deres uddannelsesvalg og vælger den uddannelse som passer bedst til dem og deres faglige forudsætninger og interesser, sådan at vi understøtter 95 % målsætningen, såvel som målsætningen om at 30 % af en ungdomsårgang vælger en erhvervsfaglig uddannelse i direkte forlængelse af 9. og 10. klasse. Indsatsen skal omfatte alle unge og deres forældre.

UU DANMARKS BEMÆRKNINGER OG FORSLAG TIL UDVALGTE AFSNIT I " FORSLAG TIL LOV OM DE GYMNASIALE UDDANNELSER OG UDKAST TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM INSTITUTIONER FOR ALMENGYMNASIALE UDDANNELSER OG ALMEN VOKSENUDDANNELSE M.V., LOV OM INSTITUTIONER FOR ERHVERVSRETTET UDDANNELSE OG FORSKELLIGE ANDRE LOVE":

ADGANGSKRAV TIL DE GYMNASIALE UDDANNELSER

Af lovforslagene fremgår det, at elever som ikke genbekræfter det faglige niveau fra uddannelsesparathedsvurderingen ved folkeskolens afgangseksamen, og som opnår et gennemsnit på mindst 2,0 men under 3,0 skal gennemføre en vejledningssamtale med lederen af den ungdomsuddannelsesinstitution, som de ønsker at blive optaget på. Formålet med vejledningssamtalen er at udfordre ansøgerens uddannelsesvalg.

UU Danmark ser det som en problem, at udfordringen af uddannelsesvalget med lovforslaget, ikke sker af en instans som er uafhængig af sektor- og institutionsinteresser, især i en tid, hvor ungdomsuddannelserne er hårdt presset på deres økonomi. UU Danmark forslår derfor, at den obligatoriske vejledningssamtale gennemføres af det UU center, som ligger i den pågældende unges bopælskommune. Det vil sikre, at den unge og den unges forældre udfordres bredt og at andre relevante uddannelsesmuligheder sættes i spil på et objektivt grundlag.

Som en generel bemærkning til de nye adgangskrav, deres kompleksitet og de tidsfrister, der vil følge som en konsekvens, så gør UU Danmark opmærksom på erfaringerne med erhvervsuddannelsesreformen, hvor det har vist sig, at tiden fra folkeskolens afgangsprøver er afsluttet og frem til at mange familier drager på sommerferie er meget knap. I praksis har det blandt andet betydet, at unge har været bortrejst når de skulle indkaldes til samtaler i forhold til tilbud om betinget optag (sommerkurser). UU Danmark kan være bekymret for, at samme udfordring vil opstå, som en konsekvens af gymnasireformen. Der bør derfor ses nøje på frister for afholdelse af folkeskolens afgangseksamen og den efterfølgende indberetning til den nye karakterdatabase, sådan at der er den nødvendige tid til at gennemføre de forslåede arbejdsgange for unge, som ikke genbekræfter deres faglige niveau til folkeskolens afgangseksamen.

Uddannelsesparathedsvurderingen ved den afsluttende standpunktskarakter i 9. og 10.klasse må alt andet lige betyde en øget efterspørgsel på UU vejledning. Særligt for elever der tidligere ved afsendelse af ansøgningen var uddannelsesparate og som ikke formår at opretholde det faglige niveau. Disse elever vil opsøge UU vejledning med henblik på en vejledningssamtale om deres nye usikre og uafklarende situation.

DIGITALISERING AF EKSAMENS- OG PRØVEBEVISER

UU Danmark hilser initiativet om en ny karakterdatabase yderst velkomment. De stigende dokumentationskrav ved optagelse på uddannelser generelt, lider under bortkomne afgangsbrevise mv. Det bør karakterdatabasen kunne rette op på, især hvis det for modtagende uddannelsesinstitutioner, med ansøgers samtykke, bliver muligt selv at hente dokumentation fra karakterdatabasen.

UU Danmark foreslår, at karakterdatabasen udmøntes på en sådan måde, at den kan udregne ansøgers gennemsnit i henhold til de enhver tid gældende krav til karaktergennemsnit til den konkrete uddannelsesinstitution. Karaktergennemsnittene skal automatisk overføres til den nationale, digitale ansøgningsportal, www.optagelse.dk.

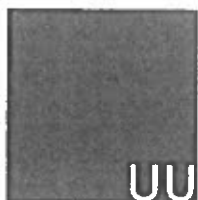
STUDIEVALGSPORFOLIOEN

UUDanmark finder navnet studievalgsportofolio misvisende i forhold til at det er valg af ungdomsuddannelse både EUD og Gymnasial. UUDanmark anbefaler navnet **Uddannelsesportofolio**. Samtidig ser UUDanmark det som stor fordel, at portofolioen bliver en del af uddannelsesparathedsvurderingen fra 8.klasse. Portofolioen kan støtte op omkring vurderingen af de personlige og sociale forudsætninger.

ÆNDRING AF UDDANNELSESPARATHEDSKRITERIERNE

UU Danmark bemærker, at de faglige kriterier for at blive vurderet uddannelsesparat til de 3årige gymnasiale uddannelser ved den fremrykkede uddannelsesparathedsvurdering i 8. klasse ændres fra 4 til 5. Vi skal i den forbindelse gøre opmærksom på følgende:

- Når elever og forældre i efteråret i 8. klasse skal angive et foreløbigt uddannelsesønske til, hvad eleven skal efter 9. klasse, så skal HF efter 9. klasse fremstå som en mulighed sammen med EUD, da de samme kriterier for de faglige forudsætninger (4,0) gælder for begge veje ved vurderingen i 8. klasse.
- Det fremgår af lovforslaget, at de skærpede krav, hvor adgangskravet til de gymnasiale uddannelser hæves fra den nuværende karakter 4 til fremover 5 gældende for de faglige forudsætninger vil betyde, at flere bliver vurderet ikke uddannelsesparate og derfor skal have gruppevejledning og/eller individuel vejledning i henhold til gældende bekendtgørelse. Af tabel 2

UUDANMARK

Ungdommens Uddannelsesvejledning

fremgår det, at der er afsat en reserve til adgangskrav, herunder 1,8 mio. kr. til individuel vejledning. Det svarer i gennemsnit til 18.367,- kr. i gennemsnit pr. kommune (ikke korrigeret for kommunestørrelse). UU Danmark ser beløbet som en fuldstændig urealistisk finansiering af merarbejdet for landets UU centre.

- Vi skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at vejledningsindsatsen til de ikke uddannelsesparate i forvejen er stærkt underfinansieret. I forbindelse med erhvervsuddannelsesreformen fik UU centrene midler til at vejlede 20 % ikke uddannelsesparate. I 2015 var der på landsplan knap 26 %, der blev vurderet ikke uddannelsesparate og i 2016 steg tallet til 27 %. Det svarer til en opgaveoverskridelse på mere end 30 % for landets UU Centre.
- Af tabel 1 fremgår det, at der er afsat en reserve til adgangskrav, som når reformen er fuldt indfaset, svarer til 18,4 mio. kr. om året. Af bemærkningerne til loven fremgår det ikke klart, hvordan og til hvad puljen skal udmøntes.

På baggrund af ovenstående forslår UU Danmark, at Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling og Kommunernes Landsforening laver en ny forhandling om økonomien til landets UU Centre til varetagelse af indsatsen for de ikke uddannelsesparate, sådan at ressourcerne som afsættes, svarer til det reelle antal ikke uddannelsesparate elever i 8. klasse.

Generelt bør der, når reformen er udmøntet, kikkedes på de områder hvor UU får en udvidet opgaveportefølje, således denne bliver finansieret, således kommunerne bliver garant for, at reformen også bliver implementeret.

AFKORTET GRUNDFORLØB, VALG AF STUDIERETNING, EVALUERINGSAMTALE OG STUDIEVALGSPORTOFOLIO

UU Danmark bifalder, at man med lovforslaget vil begrænse antallet af studieretninger på de 3årige gymnasiale uddannelser og binde disse tættere sammen med valget af videregående uddannelser. Med lovforslaget vil man afskaffe, at eleverne ved uddannelsesvalget skal tage stilling til valg af studieretning. Samtidig fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at undervisningen i grundforløbet skal tilrettelægges således, at det understøtter elevernes valg af studieretning. UU Danmark undrer sig over, hvordan de gymnasiale uddannelser skal tilrettelægge grundforløbet med udgangspunkt i noget, som eleverne ikke har taget foreløbigt stilling til, sådan som tilfældet er i dag? Vi mener, at det fortsat vil være til gymnasiernes og de unges fordel, at der er en foreløbig stillingtagen til udbuddet af studieretninger, inden den unge vælger ungdomsuddannelse. Det bør være en obligatorisk del i udfordringen af elevernes uddannelsesvalg.

Som noget nyt skal der gennemføres en obligatorisk evalueringssamtale i grundforløbet og samtalen skal tage udgangspunkt i elevens studievalgportofolio, som eleven har udarbejdet i løbet af udskolingen. Vi hilser forslaget om en studievalgportofolio yderst velkomment og henviser til vores fælles høringssvar med Danmarks Lærerforening, Skolelederforening og Børn- og Kulturchefforeningen om netop studievalgportofolien (vedlagt som bilag til dette høringssvar).

NYE OG SKÆRPEDE ADGANGSKRAV, NYE MULIGHEDER, FLERE SKIFT OG STIGENDE KOMPLEKSITET

UU Danmark bifalder, at lovforslagene samlet set synliggør adgangskrav og de forskellige ungdomsuddannelsers profil og videre sigte. Lovforslagene medfører også bedre muligheder for skift uddannelserne imellem og dermed øges kompleksiteten når de unge og deres forældre skal træffe uddannelsesvalg. Det øger behovet, dels for afklaringsaktiviteter og dels for personlig og differentieret vejledning mellem

UUDANMARK

Ungdommens Uddannelsesvejledning

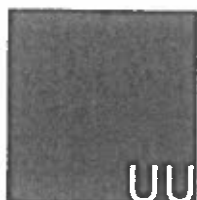
grundskolen og ungdomsuddannelserne og ungdomsuddannelserne imellem. Dog kan det blive komplekst at skelne mellem frafald og omvalg i forhold til for eksempel SU klip, samt kende antallet af forsøg på grundforløb. Dette kan samtidig give et ikke ligeværdigt forhold mellem de gymnasiale uddannelser og erhvervsuddannelserne i forhold til, hvornår det registreres som frafald, og hvornår det betegnes som omvalg.

Som det er i dag, så har uddannelsesparate elever (ca. 73 % af en ungdomsårgang) og deres forældre ikke adgang til hverken gruppevejledning eller individuel vejledning. Hvis denne gruppe hverken har et sted at adressere deres usikkerhed og spørgsmål og heller ikke bliver udfordret gennem aktiviteter, oplysninger og samtaler, så kan vi være bekymrede for, at det automatiske uddannelsesvalg til gymnasiet forstærkes i de kommende år. Det vil være synd for de mange initiativer, hvis viden om dem, aldrig når frem til flertallet af de unge og deres forældre.

Med venlig hilsen

Mark Jensen

Anders Ladegaard

UUDANMARK

Ungdommens Uddannelsesvejledning

Fælles høringssvar fra Danmarks Lærerforening, Skolelederforeningen, Børne- og Kulturchefforeningen og UU Danmark om forslaget om studievalgportofolio i forslag til lov om gymnasiale uddannelser m. fl.

Af aftaleteksten om gymnasiereformen fremgår det, at forligskredsen ønsker at styrke vejledningen mellem grundskolen og de gymnasiale uddannelser. Det kan vi kun bifalde, men ser det som et problem, at det kun er til de gymnasiale uddannelser, at sammenhængen skal styrkes. Målsætningen om, at 30 % af en ungdomsårgang skal vælge en erhvervsuddannelse i direkte forlængelse af 9. eller 10. klasse bør også underbygges ved en styrket vejledning mellem grundskolen og erhvervsuddannelserne. Vi foreslår derfor, at den styrkede vejledning, og de uddybninger som følger herunder gælder både de gymnasiale uddannelser, erhvervsuddannelserne og EUX, sådan at uddannelserne er ligestillet.

Forligskredsen foreslår, at afklaringsaktiviteter, hvordan de unge er blevet udfordret i deres uddannelsesvalg og åben skole aktiviteter, dokumenteres i en studievalgportofolio. Denne skal dels vedlægges ansøgningen til ungdomsuddannelse og dels skal danne baggrund for den obligatoriske evalueringssamtale i grundforløbet. Vi vil gerne rose initiativet – i et mere og mere kompleks uddannelses-system med mere komplekse optagelseskrav, er der brug for sammenhæng og klarhed, både for den unge og for forældrene. Her er studievalgportofolien et godt initiativ.

Mange muligheder eksisterer allerede i udskolingen og gennemføres i dag i et konstruktivt samarbejde mellem lærerne i folkeskolen, UU-vejlederne, ungdomsuddannelserne og øvrige samarbejdspartner: introduktionskurser i 8. klasse, brobygning i 9. og 10. klasse, erhvervspraktik, det timeløse emne Uddannelse og Job, den åbne skole med fx virksomhedsbesøg, eVejledning, kollektiv vejledning. For de ikke uddannelsesparate er gruppevejledning og individuel vejledning også en mulighed. Endelig slutter udskolingen med, at eleverne sender en ansøgning/uddannelsesplan via det digitale system optagelse.dk. Uddannelsesplanen har de 15-17årige pligt til at følge, og det er Ungdommens Uddannelsesvejledning, som følger op, hvis de unge afbryder deres uddannelsesplan.

Der er behov for at skabe systematik, styring og sammenhæng i de mange muligheder og aktiviteter. Studievalgportofolien kan blive et godt værktøj til systematik omkring udfordring af elevers uddannelsesvalg samt de afklarende aktiviteter. Det kræver en tydelig ansvarsplacering og et system, der kan håndtere det smidigt og effektivt. UU centrene er allerede ansvarlige for fx erhvervspraktik, introduktionskurser, brobygning og kollektiv-, gruppe- og individuel vejledning som alle er afklarende aktiviteter. Samtidig har UU centrene i Danmark et IT-system, som kan håndtere styring af studievalgportofolio og som på nuværende tidspunkt kommunikere med optagelse.dk. Ligeledes har UU centrene erfaring med at understøtte elevernes og forældrenes arbejde med den nuværende uddannelsesplan. Derfor foreslår vi følgende:

UDANMARK

Ungdommens Uddannelsesvejledning

- UU centrene får ansvaret for, at alle elever løbende arbejder med deres studievalgsportofolio og at arbejdet hermed følges op med karrierelæringssamtaler med alle elever og med mulighed for at deres forældre inddrages. Det sikrer at alle elever bliver udfordret i deres uddannelsesvalg.
- UU-centrene tilrettelægger og gennemfører i samarbejde med folkeskolens ledere og lærere undervisnings- og vejledningsaktiviteter indenfor det obligatoriske emne 'Uddannelse og job' samt i forhold til elevernes uddannelsesplan og studievalgsportofolio.
- At studievalgsportofolien bliver omdrejningspunkter for uddannelsesparathedsvurderingen i 8. klasse og den videre løbende vurdering og revurdering af de unges faglige, personlige og sociale forudsætninger. Dette skaber kontinuitet og sammenhæng og erstatter særlig handleplan for IUP.
- At UU centrene får ansvaret for, at studievalgsportofolien kobles sammen med den digitale ansøgning via optagelse.dk. Det betyder, at ungdomsuddannelserne har et samlet og nuanceret overblik, som grundlag for den obligatoriske evalueringssamtale i grundforløbet.
- At studievalgsportofolien bliver en del af den uddannelsesplan som alle 15-17årige har pligt til at følge.

Foreningerne bidrager gerne til udarbejdelse af efterfølgende bekendtgørelse og vejledning samt skemamateriale for herved at bidrage til ensartethed og brugbarhed i implementeringen af lovkravet og sikre den bedste videns overdragelse fra institution til institution.

Forslagene vil kunne bidrage til at sikre at alle unge får en god og grundig beskrivelse af de forskellige aktiviteter og processer, de har gennemgået og hvilke muligheder og ønsker de har til deres kommende uddannelser. En fælles indsats kan være med til at mindske konsekvenserne den negative sociale arv bl.a. gennem styrket tværgående fagprofessionelt samarbejde på tværs af institutioner og forvaltninger.

21. september 2016/kpr

Svar på høring over udkast til to lovforslag (opfølgning på aftale om styrkede gymnasiale uddannelser) - indsendt af VUC Bestyrelsesforeningen

VUC Bestyrelsesforeningen takker for muligheden for at afgive svar på høring over udkast til to lovforslag (opfølgning på aftale om styrkede gymnasiale uddannelser).

Bestyrelsesforeningen hilser reformen af de gymnasiale uddannelser velkommen, og vi ser frem til at bidrage til implementeringen. Det glæder os, at der politisk lægges op til en markant styrkelse af almindannelsen og fagligheden i hf-uddannelsen med det klare formål at få dygtigere og mere motiverede kursister. Kursisterne skal have et bedre grundlag for at træffe et afklaret karrierevalg, og her spiller professionsorienteringen og det øgede fokus på løbende evaluering og feedback en vigtig rolle. Kursisternes studiekompetence skal forbedres, så deres muligheder for at gennemføre en videregående uddannelse bliver bedre. Vi deler målsætningen om, at et nyt og moderne hf vil føre til fagligt stærkere og mere studiekompetente hf-studenter, som derved får bedre muligheder for at gennemføre en videregående uddannelse, og vi lægger vægt på at bidrage til et stærkt og bæredygtigt hf-udbud i hele landet. Vi er langt hen ad vejen tilfredse med lovforslaget, som rummer mange spændende tiltag, og som på væsentlige punkter flugter det udspil VUC-sektoren lancerede i januar 2016.

Professionsorientering

Vi er enige i, den toårige hf-uddannelse på den ene side skal være forbundet til videnskabsfagene, men endnu vigtigere er det professionsrettede perspektiv. Vi er derfor meget tilfredse med, at der er mulighed for at udvikle fagpakker målrettet professioner på de korte og mellem lange videregående uddannelser, og herudover at det er muligt at udvide en hf-eksamen enten med en udvidet fagpakke eller en overbygning, så adgangen til de lange videregående uddannelser opretholdes. Med en hf-eksamen har man mulighed for at søge videre på en videregående uddannelse, når man i øvrigt opfylder adgangskravene; det er en vigtig kvalitet ved uddannelsen, som vi ønsker bevaret, og vi noterer os at politikerne er enige i dette.

Optagelse på baggrund af en konkret vurdering

Vi hilser det velkomment, at der fortsat er mulighed for at optage ansøgere ud fra en konkret vurdering, jf. § 11, 12 og 17 i lovforslaget om de gymnasiale uddannelser. VUC's målgruppe er generelt ældre end elever på gymnasier og hf-kurser. Vores kursister er mennesker med erhvervs erfaring, mennesker som har været ude af uddannelsessystemet i flere år, eller fx mennesker, som ikke tidligere var uddannelsesparate, men som nu har erkendt vigtigheden af at uddanne sig og ønsker sig et målrettet uddannelsesforløb.

Hvert år deltager omkring 50.000 personer i et hf-forløb på VUC, enten i et toårigt forløb eller på hf-enkeltfag. Dette voksenuddannelsesstilbud spiller en vigtig rolle i forhold til den generelle opkvalificering i samfundet, men også for den enkelte voksne (og unge, som foretrækker et voksenmiljø), som forbedrer egne muligheder for at videreuddanne sig og samtidig opnår stærkere kompetencer som samfundsborger. VUC Bestyrelsesforeningen er derfor meget tilfreds med, at det fortsat er muligt for alle, der ikke går den lige vej gennem uddannelsessystemet, at vende tilbage og blive optaget på baggrund af en konkret vurdering af erfaring samt faglige, sociale og personlige kompetencer.

Vi har i øvrigt bemærket, at ansøgere ifølge lovforslaget kan søge optagelse på den toårige uddannelse til almen studentereksamen direkte efter 10. klasse. Denne uddannelse er målrettet unge og voksne med interesse for viden, fordybelse, perspektivering og abstraktion, jf. § 2, stk. 3. Hf-enkeltfag er beskrevet med de samme karakteristika, jf. § 2, stk. 4. Efter vores opfattelse bør der af hensyn til ligestillingen mellem uddannelserne gælde de samme optagelseskrav på hf-enkeltfag som på den toårige uddannelse til almen studentereksamen.

Årskarakterer

I høringsbrevet er vi blevet inviteret til at anføre overvejelser i relation til lovforslagets § 46, stk. 2. Bestyrelsesforeningen kan på ingen måde tilslutte sig, at der indføres årskarakterer på hf, idet årskarakterer som en del af et eksamensresultat bryder med den læringskultur, der er en del af hf på VUC. Vi har en forventning om, at dette emne vil blive drøftet indgående af forligspartierne, inden der tages endelig stilling til det. Vi er i øvrigt bekendt med, at Lederforeningen for VUC sammen med andre foreninger har fremlagt et forslag til hvordan en intern skriftlig opgave på tværs af de tre fag i hver faggruppe kan føre til en vurdering af elevens standpunkt, samtidig med at et af fagene bliver udtrykt til en mundtlig prøve. En intern skriftlig opgave vil samtidig bidrage til at styrke kursisternes skriftlige kompetencer.

Forsøg med karakterfritagelse er en del af den politiske aftale bag reformen, og forsøg skal blandt andet bruges for at styrke den fremadrettede evaluering af elevene. Bestyrelsesforeningen ønsker at øge den formative evaluering af eleven, men vi kan ikke på nogen måde bifalde, at der indføres årskarakterer på hf, fordi der nu skal være en særfaglig prøve i et af fagene i hver faggruppe.

Behov for midler til kompetenceudvikling og udvikling

Videre mener vi, at der bør reserveres midler til dels kompetenceudvikling af vores undervisere og ledere og derudover til implementering af reformen. En så gennemgribende reform dels på det organisatoriske niveau, men også for de enkelte fag, valgfag og fagpakker bør ledsages af midler, der målrettet kan støtte en generel opkvalificering.

Endelig bør der afsættes puljer til udvikling og forsøg, som kan understøtte en målrettet udvikling af mange af de nye elementer i reformen.

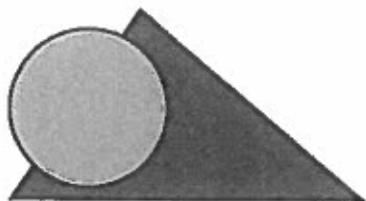
Ændring af tælledagen

bestyrelsesforeningen finder det stærkt bekymrende, at reformen finansieres ved en ændring af tælledagen, jf. *pkt. 3 om Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige* (side 76) i lovforslaget. På VUC vil en del af de elever, der optages på hf, være elever der ikke kommer direkte fra grundskolen, og sådanne elever har et større frafald i begyndelsen af uddannelsen. VUC'erne vil derfor blive ekstra hårdt ramt af en flytning af tælledagen. Vi tager forudsætningen om en udgiftsneutral reform til efterretning, men vi finder det tidsmæssige sammenfald med forholdsvist voldsomme besparelser på uddannelsesområdet og ændring af tælledagen meget kritisabelt.

I øvrigt henviser vi til Lederforeningen for VUC's hørings svar, som vi kan tilslutte os.

Med venlig hilsen

Per Skovgaard Andersen og Ulla Koch
Formand og næstformand for VUC Bestyrelsesforeningen

Danmarks Matematiklærerforening

Formand: Jens Peter Christensen – Voldborggade 14, 1 – 9240 Nibe
Tlf. 4081 4027 – www.dkmat.dk – mail: jenspeter@dkmat.dk

Til

Danmarks Lærerforening

Nibe 19. september 2016

Hermed bemærkninger fra Danmarks Matematiklærerforening vedrørende høring om Lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., Lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love, hvis hovedindhold omhandler skærpede karakterkrav til eleverne i folkeskolen.

Overordnet betragtet finder vi det betænkeligt, at denne ændring ikke er sket som følge af en debat om vores mål med folkeskolen, men udelukkende som følge af debatten om gymnasiet, med et øget fokus på karakterernes vigtighed. Det vil uundgåeligt ændre folkeskolens værdier og føre til en gruppe af helt unge mennesker, der "dumper" til det videre uddannelsesliv.

Lovforslagene indeholder ingen retningslinjer, der beskriver, hvad der skal ske med de elever, der dumper og således ikke kan optages på en ungdomsuddannelse. Det er vigtigt, at dette overvejes nøje og at eventuelle andre tiltag iværksættes og sættes i stedet.

I Danmarks Matematiklærerforening mener vi, at det er problematisk og kritisabelt med kun en censor til vurdering af skriftlige prøver, som beskrevet i §51 i bekendtgørelsen om folkeskolens prøver. Se tidligere fremsendte høringssvar fra den 25. november 2015.

I denne forbindelse er det især elevernes retsstilling, der er problematisk. Ved en eksamen får karakteren mere opsættende betydning end tidligere, og derfor er det meget nødvendigt, at der igen er to censorer til at rette opgaverne.

Med venlig hilsen

Jens Peter Christensen
Formand for Danmarks Matematiklærerforening

Høringssvar fra Matematikkommissionen til "Høring over udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love".

Anbefaling

Matematikkommissionen anbefaler, at faget matematik slettes i § 56, stk. 2.

Baggrund

Kommissionen finder det positivt, at der med lovudkastet søges etableret de samme regler mellem de tre gymnasiale uddannelser for opnåelse af faglig kompetence.

Med lovudkastet sker der imidlertid en markant svækkelse af de nuværende krav til opnåelse af faglig kompetence i det almene gymnasium.

I dag fremgår følgende af § 32 i "Bekendtgørelse af lov om uddannelsen til studentereksamen (stx)": *Faglig kompetence er betinget af en kandidateksamen bestået ved et universitet i et eller flere fag i de gymnasiale uddannelser. Ved sideordnede fag i en to-fags kombinationsuddannelse skal begge fag være inden for gymnasiet eller hf's fagrække. Det er endvidere en betingelse, at kandidatens uddannelse i sine enkeltdele og samlet har en sådan faglig og metodisk bredde og dybde, at kandidaten kan undervise fagligt forsvarligt i relation til målene for uddannelsen til studentereksamen.*

Der sker også en svækkelse af de gældende krav i forhold til de erhvervsgymnasiale uddannelser.

I dag fremgår følgende af § 30, stk. 2 i "Bekendtgørelse af lov om uddannelserne til højere handelseksamen (hhx) og højere teknisk eksamen (htx)": *Det faglige niveau kan desuden erhverves ved uddannelse fra handelshøjskole eller universitet, hvis vedkommende ikke i forvejen har en kandidatuddannelse, eller ingeniørhøjskole i kombination med efterfølgende fagligt kvalificerende erhvervsmæssig beskæftigelse.*

Svækkelsen på det erhvervsgymnasiale område består således i, at "handelshøjskole eller universitet" er erstattet af "professionsbacheloruddannelse".

Kommissionen finder det afgørende for matematikundervisningen i de gymnasiale uddannelser, at matematiklærere har en kandidateksamen, eller et niveau svarende hertil, erhvervet ved uddannelse fra handelshøjskole eller universitet. Med øgede krav til matematikfagets rækkevidde i samspil med andre fag og de matematikfaglige implikationer ved anvendelsen af digitale teknikker er dette vigtigere end måske nogensinde. At bevare de nuværende krav om matematikfaglige kvalifikationer er i denne sammenhæng helt på linje med moderne matematikdidaktisk forståelse af "content knowledge" vs. "pedagogical knowledge".

På kommissionens vegne,

Niels Grønbæk
(formand for kommissionen)

Fra: Hjalmar Jess <Hjalmar.Jess@skolekom.dk>
Sendt: 22. september 2016 18:07
Til: UVM - AUDGYM
Emne: Høringssvar

Høringssvar fra Tysklærerforeningen for Grundskolen

Vedr "udkast til forslag til lov om de gymnasiale uddannelser og udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen-gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love"

Da den politiske aftale om en ændring af de gymnasiale uddannelser blev lanceret, gjorde vi telefonisk kontorchef i undervisningsministeriet, Annegrete Larsen, opmærksom på, at de ændrede adgangskrav til gymnasiet med ensidigt fokus på elevernes præstationer i de prøvebundne fag ved 9.-klasse-prøven ville betyde en markant svækkelse af fagene i udtræk - herunder tysk -, som i forvejen har meget store udfordringer i folkeskolen, da prøvekaraktererne ved 9.-kl.-prøven ligger helt i bund i forhold til alle andre fag i folkeskolen. Kontorchefen fortalte os, at man i ministeriet var klar over problemstillingen, men når vi nu ser på lovforslaget vedr. de gymnasiale uddannelser, så kan vi jo se, at man holder fast ved fokus på resultaterne i de prøvebundne fag. Det er en katastrofe for tyskfaget, som vil blive svækket yderligere i folkeskolen - og dermed efterfølgende også i ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser. Det rimer på ingen måde med regeringens erkærede mål mht. en "tysklandsstrategi", som skulle styrke tyskfaget. Alt for mange elever "satser i forvejen på", at tysk ikke udtrækkes til prøven - og resultatet ses som nævnt i prøvekaraktererne. Vi opfordrer til, at mundtlig tysk ligestilles med mundtlig engelsk og bliver et obligatorisk prøvfag i folkeskolen. Det ville give faget den saltvandsindsprøjtning, som kunne føre til den positive spiral for faget, som også regeringen og undervisningsministeren ønsker og vil arbejde for.

V.h.

Flemming Nygaard
Formand for Tysklærerforeningen for Grundskolen

Hjalmar Jess
Formand for Sprogpolitisk Udvalg
Tysklærerforeningen for Grundskolen

Studievalg Danmarks høringssvar til høring over følgelovsforslag.

Studievalg Danmark takker for høringsmuligheden over udkast til forslag til følgelovforslagene og har følgende bemærkninger.

Studievalgportfolio

Udkast til følgelovgivning' er Studievalgportfolien omtalt i både § 9, punkt 2 (I lov om erhvervsuddannelser) og § 12 punkt 1, (I lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v).

I 'Bemærkning til (følgelovgivning af) lovforslaget', siderne 25, 57 og 60 omtales studievalgportfolien, som nyt element i uddannelsesparathedsvurderingen. Portfolien skal udarbejdes i grundskolen, anvendes til valg af ungdomsuddannelse og i gymnasiet anvendes til og med grundforløbet, hvor den er et vigtigt redskab i valg af studieretning.

- Studievalg anbefaler at anvendelsen af studievalgportfolien fortættes i hele forløbet på de studieforberedende ungdomsuddannelser (uanset retning) for at sikre dokumentation og refleksioner over elevens overvejelser af læringsudbytte med henblik på valg af videregående uddannelse, så arbejdet med elevens studiekompetence (ud over elevens eget arbejde) involverer skole, undervisere, fastholdelsesvejledere og Studievalg, idet Studievalg har den professionelle ekspertise i forhold til viden om de videregående uddannelser.
- Studievalg vil anbefale at arbejdet med studievalgportfolien indgår i elevernes endelige eksamensbevis som uddannelsesaktivitet uden karakter, således at aktiviteterne, der løbende er dokumenteret i portfolien opfattes som lige så vigtigt, som de øvrige fag. En pendant hertil findes i IB'ernes diploma under betegnelsen CAS (Creativity, Activity, Service), hvor eleven skal lære at udvikle sociale færdigheder, som en del af deres gymnasiale uddannelse – fx via frivilligt arbejde.
- Studievalg vil anbefale at der på eksamensbeviset fremgår én af karrierelærings-aktiviteterne, som eleven har deltaget i, som bevis på, at eleven har arbejdet med karrierelæring undervejs i forløbet på den studieforberedende ungdomsuddannelse (uanset retning).

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K.

Att. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet

Ishøj, 23. september 2016

Høring – følgelovforslag – UU Center Syd, Vejlebrovej 65, 2635 Ishøj

I forbindelse med folketingets behandling af forslag til Lov om de gymnasiale uddannelser og heraf følgende ændringer i diverse andre love, herunder vejledningsloven, ønsker UU Center Syd at fremsætte følgende bemærkninger til lovforslaget:

- Vedr. indførelse af studievalgportfolio i forbindelse med uddannelsesplanen i 9.klasse
  - UU Center Syd ser meget positivt på indførelsen af et redskab, som eleven skal anvende til at dokumentere såvel deltagelse som udbytte af de udskolings- og vejledningsaktiviteter, der i 8. og 9. klasse har været iværksat for at den unge kan vælge den rigtige ungdomsuddannelse, der passer til den unges forudsætninger.
  - Vi opfordrer til at ministeriet overvejer betegnelsen "studievalgportfolio" igen, og vi foreslår derfor betegnelsen "udskolingsportfolio, således at eleven dokumenterer sine aktiviteter, refleksioner og valg af uddannelse gennem hele udskolingsforløbet.
  - UU Center Syd foreslår endvidere, at denne portfolio knyttes til undervisningen i faget "Uddannelse og Job" som netop følger eleven gennem hele udskolingens. I denne forbindelse foreslår vi endvidere, at ministeriet angiver et minimum antal lektioner for dette fag i fagets Trinforløb 3 (udskolingens 7. – 9. klasse), således at faget og de tilhørende læringsmål giver mulighed for at eleven netop kan arbejde målrettet med sin portfolio i dette fag, støttet af både lærere og UU-vejleder.
  - UU Center Syd foreslår, at ansvaret for denne portfolio placeres enten hos skolerne (lærerne) eller hos Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU-vejlederen), således at det sikres, at alle elever udfordres i deres uddannelsesvalg, og at portfolio netop dokumenterer elevens refleksioner over fremtidig uddannelse og karriere.

I modsat fald er vi bekymrede for, at værdien af portfolio forringes, hvis eleverne ikke oplever, at anvendelsen af portfolio indgår i undervisningen eller vejledningen.

- Vedr. anvendelse af afsluttende standpunktsbedømmelser i UU's udd.parathedsvurdering
  - UU Center Syd forudser et betydeligt øget ressourceforbrug i forbindelse med UPV, idet både lærere og vejledere meget sent i skoleåret, helt frem til ultimo juni måned, vil skulle arbejde med revurderinger af elevernes faglige uddannelsesparathed.

Vi imødeser derfor at kommunerne vil skulle afsætte yderligere ressourcer til UU.

De bedste hilsner

Søren Elnebo Lau
Centerleder, UU Center Syd